

TEMA BROJA

REZULTATI JEDINSTVENE SVEUČILIŠNE STUDENTSKE ANKETE ZA AKADEMSKU GODINU 2018./2019.

NASTAVNICIMA I SURADNICIMA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU STUDENTI DODIJELILI DO SADA NAJVIŠU PROSJEČNU OCJENU 4,652

str. 8-9

PROVEDBA INTERNIH ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH I UMJETNIČKIH PROJEKATA UNIOS-ZUP 2018 SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

str. 4

INICIJATIVA AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU

**Apel za poboljšanje
statusa umjetničkoga
područja u
sustavu visokoga
obrazovanja**

str. 9

**PROJEKTI I PROGRAMI
SASTAVNICA SVEUČILIŠTA
U OSIJEKU: PRAVNI
FAKULTET OSIJEK**

str. 10

Odabrani i predstavljeni
najbolji studentski videouradci
na temu govora mržnje i
elektroničkoga zlostavljanja

str. 11

Treća sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2019./2020. godini održana 29. siječnja 2020. godine

Potvrda izbora sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitoga profesora

Senat je potvrdio izbor izv. prof. dr. sc. Hrvoja Pavlovića u redovitoga profesora iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstvenog polja prehrambene tehnologije na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (prvi izbor).

prof. dr. sc. Hrvoja Pavlović

Izmjene i dopune studijskih programa

Senat je donio izmjene i dopune studijskih programa:

- diplomski sveučilišni studij Matematika na Odjelu za matematiku (veće od 20 %)
- poslijediplomski sveučilišni interdisciplinarni studij Molekularne bioznanosti (do 20 %)

Novi studijski programi

Ustroj novoga studijskog programa preddiplomskoga sveučilišnog studija Glazbena umjetnost i kultura na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku

Natjecaji za upis pristupnika na sveučilišne interdisciplinarne poslijediplomske studije:

Poslijediplomski sveučilišni interdisciplinarni studiji:

- Molekularne bioznanosti
- Zaštita prirode i okoliša

Poslijediplomski specijalistički interdisciplinarni studiji:

- Zaštita prirode i okoliša

GOJKO MITIĆ

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Medicina na njemačkom jeziku

Senat je odobrio upisnu kvotu za upis 60 studenata na integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Medicina na njemačkom jeziku.

Provedba internoga natjecaja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za znanstvenoistraživačke i umjetničke projekte UNIOS - ZUP 2018.

Prihvaćeno je Izvješće o provedbi internoga natjecaja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za znanstvenoistraživačke i umjetničke projekte UNIOS - ZUP 2018.

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 4. travnja 2018. godine donio je Odluku o prihvaćanju Internoga natjecaja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata UNIOS - ZUP 2018 kojim su pobliže određeni ciljevi, kategorije projekata, opći uvjeti natjecanja, potpora institucije, način financiranja, prijavna dokumentacija, način i dinamika trošenja sredstava, evaluacija projekata i dr. Natjecaj je objavljen 5. travnja 2018. godine na mrežnim stranicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (http://www.unios.hr/wp-content/uploads/2015/11/Natjecaj_ZUP2018.pdf) s rokom prijave projektnih prijedloga do 7. svibnja 2018. godine.

Evaluacija projekata obavljena je na bazi recenzija dvaju recenzentata - jednoga recenzenta sa Sveučilišta u Osijeku i jednoga s institucije koja nije sastavnica Sveučilišta. Imenovan je panel sastavljen od prodekana/zamjenika pročelnika za znanost koji su dali svoje mišljenje o procesu evaluacije i prijavljenim projektnim prijedlozima. Projekti su prošli administrativnu provjeru, svaki projekt morao je imati pisanu potporu sastavnice i uklapati se u njezine strateške ciljeve razvoja, a sastavnice su mogle istaknuti projekte koji su im posebno važni za razvoj i rangirani su na osnovi ocjena recenzentata u okviru četiriju skupina projekata:

1. Interdisciplinarni istraživački projekti
2. Istraživački projekti
3. Projekti s gospodarstvom
4. Projekti mladih istraživača

Kriteriji za odabir UNIOS - ZUP 2018 projekata koji će se financirati i iznosi financiranja utvrđeni su prema:

- a) količini raspoloživih novčanih sredstava,
- b) ocjenama recenzentata,
- c) statusu projekata (projekti od posebne važnosti),
- d) broju prijavljenih projekata sa znanstveno-nastavne i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice.

U skladu s navedenim u okviru četiriju skupina projekata Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku pristiglo je ukupno 119 projektnih prijedloga. Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 30. listopada 2018. godine donio je Odluku o financiranju

38 znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku temeljem Internoga natjecaja UNIOS - ZUP 2018 u okviru četiriju skupina projekata kako slijedi:

Odobreni znanstvenoistraživački i umjetnički projekti UNIOS - ZUP 2018

Interdisciplinarni istraživački projekti	12
Istraživački projekti	9
Projekti s gospodarstvom	8
Projekti mladih istraživača	9

Važno je istaknuti da su nakon 12 mjeseci u okviru 38 odobrenih znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata nastala 94 rada, od toga: 63 objavljena rada, deset prihvaćenih radova za objavu, a 21 rad nalazi se u recenzentskom postupku (grafikoni 1., 2., 3., 4. i 5.). Od toga u bazi WoS objavljeno je 37 radova (od toga: osam Q1, deset Q2, šest Q3 i osam Q4 radova).

Voditelji projekata obvezali su se rezultate znanstveno-istraživačkoga i umjetničkoga rada u okviru projekata publicirati u domaćim i/ili inozemnim međunarodno priznatim znanstveno-stručnim časopisima i tako pridonijeti podizanju razine kvalitete znanstveno-istraživačke djelatnosti te omogućiti

profiliranje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u istraživačko sveučilište temeljeno na kriterijima znanstvene izvrsnosti.

Prijedlog kandidata za dodjelu Državne nagrade za znanost za 2019. godinu

Donesena je Odluka o poticanju za pokretanje postupka za podjelu državnih nagrada za znanost za 2019. godinu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku kako slijedi:

ODJEL ZA BIOLOGIJU

Kategorija 2. Godišnja nagrada za znanost (značajno znanstveno postignuće)

Predložena: izv. prof. dr. sc. Davorka Hackenberger Kutuzović, izvanredna profesorica Odjela za biologiju

Kategorija 3. Godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti

Predložena: doc. dr. sc. Senka Blažetić, docentica Odjela za biologiju

ODJEL ZA KEMIJU

Kategorija 2. Godišnja nagrada za znanost (značajno znanstveno postignuće)

Predložena: prof. dr. sc. Igor Đerđ, redoviti profesor Odjela za kemiju

Kategorija 4. Godišnja nagrada

znanstvenim novcima/mladim znanstvenicima
Predložena: Jelena Bijelić, mag. educ. chem., asistentica na projektu Hrvatske zaklade za znanost

Sveučilišno izdavaštvo

Senat je donio Plan izdavačke djelatnosti za akademsku 2019./2020. godinu s ukupno 97 naslova na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Vrhunski umjetnik

Izdana je suglasnost Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku na Odluku Vijeća Akademije od 11. prosinca 2019. godine kojom se vrhunskoj umjetnici iz inozemstva Aleni Pavlović, državljanki Ruske Federacije povjerava izvođenje nastave iz predmeta „Dramaturgija scenskog prostora“ na diplomskom sveučilišnom studiju Lutkarska režija, na Odsjeku za kazališnu umjetnost u akademskoj 2019./2020. i 2020./2021. godini.

Program cjeloživotnoga učenja

U skladu s Pravilnikom o cjeloživotnom učenju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku izdana je suglasnost Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti na ustroj i izvedbu programa obrazovanja odraslih:

- „Program osposobljavanja za voditelja sportsko-rekreacijskih aktivnosti“,
- „Program osposobljavanja za voditelja kondicijske pripreme“.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI INTERNIH ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH I UMJETNIČKIH PROJEKATA UNIOS - ZUP 2018 NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

Jačanje znanstvenoistraživačkih i umjetničkoistraživačkih aktivnosti na Sveučilištu u Osijeku

Sonja VILA.
Dragica STEINDL

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 5. travnja 2018. godine raspisalo je Interni natječaj za prijavu znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata radi jačanja znanstvenoistraživačkih i umjetničkoistraživačkih aktivnosti, sukladno strateškim ciljevima Sveučilišta kao i poticanju suradnje među sastavnicama sveučilišta i formiranju interdisciplinarnih istraživačkih grupa; jačanjem uključivanju doktoranada u istraživački rad, poticanju istraživanja mladih istraživača te jačanju suradnje s gospodarstvom. Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 30. listopada 2018. godine temeljem navedenoga Natječaja donio je Odluku o financiranju 38 znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta u Osijeku, u okviru četiri skupine projekata: Interdisciplinarni istraživački projekti (12), Istraživački projekti (9), Projekti s gospodarstvom (8) i Projekti mladih istraživača (9). Ukupna vrijednost 38 odobrenih projekata iznosila je 1.508.742,11 kuna. U skladu s člankom 7. Ugovora o suradnji radi provedbe znanstvenoistraživačkog/umjetničkog projekta UNIOS-ZUP 2018 (potpisanih 19. studenoga 2018. s voditeljima projekata), novčani iznos doznajuje se na žiro-račun znanstveno-nastavnih/umjetničko nastavnih znanstvenih sastavnica a na način kako slijedi:

60 %

iznosa doznačeno je neposredno nakon potpisivanja Ugovora;

30 %

iznosa doznajuje se nakon predaje godišnjega izvješća (nakon 12 mjeseci);

10 %

nakon predanog završnog izvješća i objavljenih/prihvaćenih radova (nakon 18 mjeseci).

Znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama doznačeno je ukupno 905.245,27 kuna, od čega je do sada za rad na znanstveno-istraživačkim i umjetničkim projektima UNIOS- ZUP 2018 utrošeno 490.238,84 kuna. Disemi-

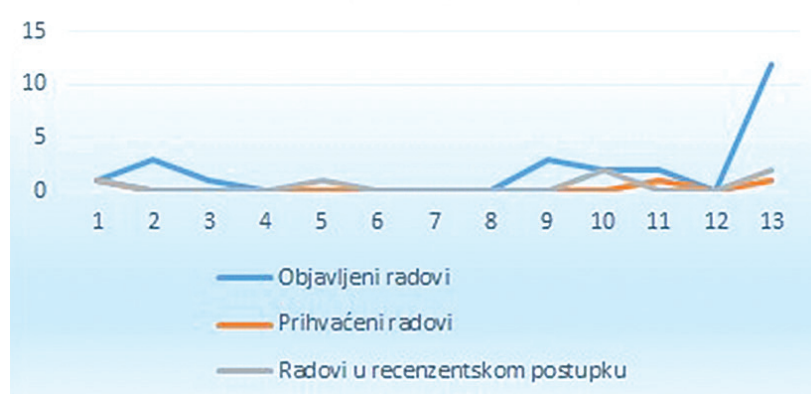
nacija projektnih aktivnosti usmjerena je na objavu bar dvaju radova na međunarodnim konferencijama (za prve dvije kategorije projekata: Interdisciplinarni istraživački projekti i Istraživački projekti) indeksiranim u bazama CAB,

WoS, SCOPUS te jednoga rada za treću i četvrtu kategoriju projekata (Projekti s gospodarstvom, Projekti mladih istraživača). U skladu s navedenim važno je istaknuti da su nakon 12 mjeseci u okviru 38 odobrenih znanstvenoistraži-

vačkih i umjetničkih projekata nastala 94 rada: 63 objavljena rada, deset je prihvaćenih radova za objavu, a 21 rad u recenzentskom je postupku. Od navedenih radova u bazi WoS objavljena su 32 rada (8 Q1, 10 Q2, 6 Q3 i 8 Q4 rada) što će

zasigurno pridonijeti podizanju razine kvalitete znanstvenoistraživačke djelatnosti te omogućiti profiliranje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u istraživačko sveučilište temeljeno na kriterijima znanstvene izvrsnosti.

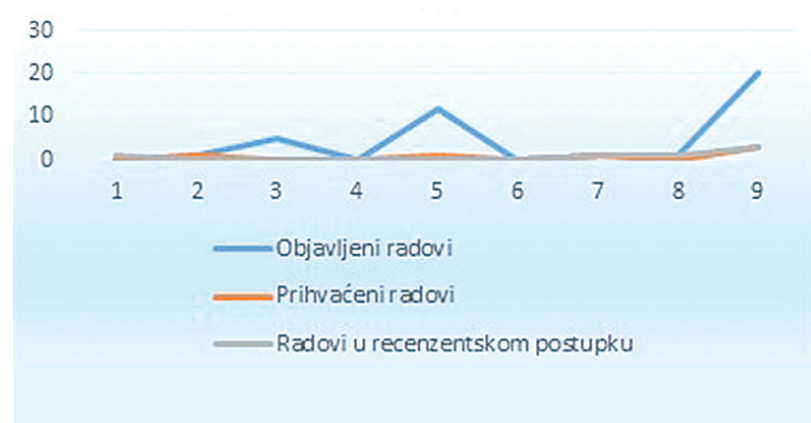
Radovi u okviru skupine 1.
Interdisciplinarni istraživački projekti

Radovi u okviru skupine 2.
Istraživački projekti

Radovi u okviru skupine 3.
Projekti s gospodarstvom

Radovi u okviru skupine 4.
Projekti mladih istraživača

PREDSTAVLJAMO IZABRANE INTERNE ZNASTVENOISTRAŽIVAČKE PROJEKTE UNIOS-ZUP 2018 SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku raspisalo je 5. travnja 2018. godine Interni natječaj za prijavu znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata UNIOS-ZUP 2018.

Sveučilište je zaprimilo ukupno 119 projektnih prijedloga znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta u Osijeku. Senat je Sveučilišta 30. listopada 2018. donio Odluku o financiranju 38 znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta u Osijeku temeljem Internoga natječaja UNIOS-ZUP 2018 u okviru četiri skupine projekata: Interdisciplinarni istraživački projekti (12), Istraživački projekti (9), Projekti s gospodarstvom (8) i Pro-

jekti mladih istraživača (9), u okviru ukupnoga fonda od 1,5 milijuna kuna u cilju poticanja znanstvenoistraživačke djelatnosti na Sveučilištu. U nizu izdanja Sveučilišnoga glasnika, počevši od 43. broja (11. siječnja 2019.), predstavljamo po tri znanstvenoistraživačka i umjetnička projekta.

U ovome broju predstavljamo dva preostala projekta iz skupine projekata mladih istraživača: „Pogača sjemenki konoplje - alternativno krmivo za poboljšanje kvalitete kozjeg mlijeka“ voditeljice dr. sc. Željke Klir (Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek) i „Utjecaj visokokalorične prehrane i antidijabetika na molekularnu podlogu pamćenja pretilih Sprague-Dawley štakora“ voditeljice dr. sc. Vedrane Ivić (Medicinski fakultet Osijek).

ZA POTPORU PROJEKTU VODITELJICE DR. SC. VEDRANE IVIĆ ODOBRENO JE 32 500 KUNA

Utjecaj visokokalorične prehrane i antidijabetika na molekularnu podlogu pamćenja pretilih Sprague-Dawley štakora

Vedrana IVIĆ

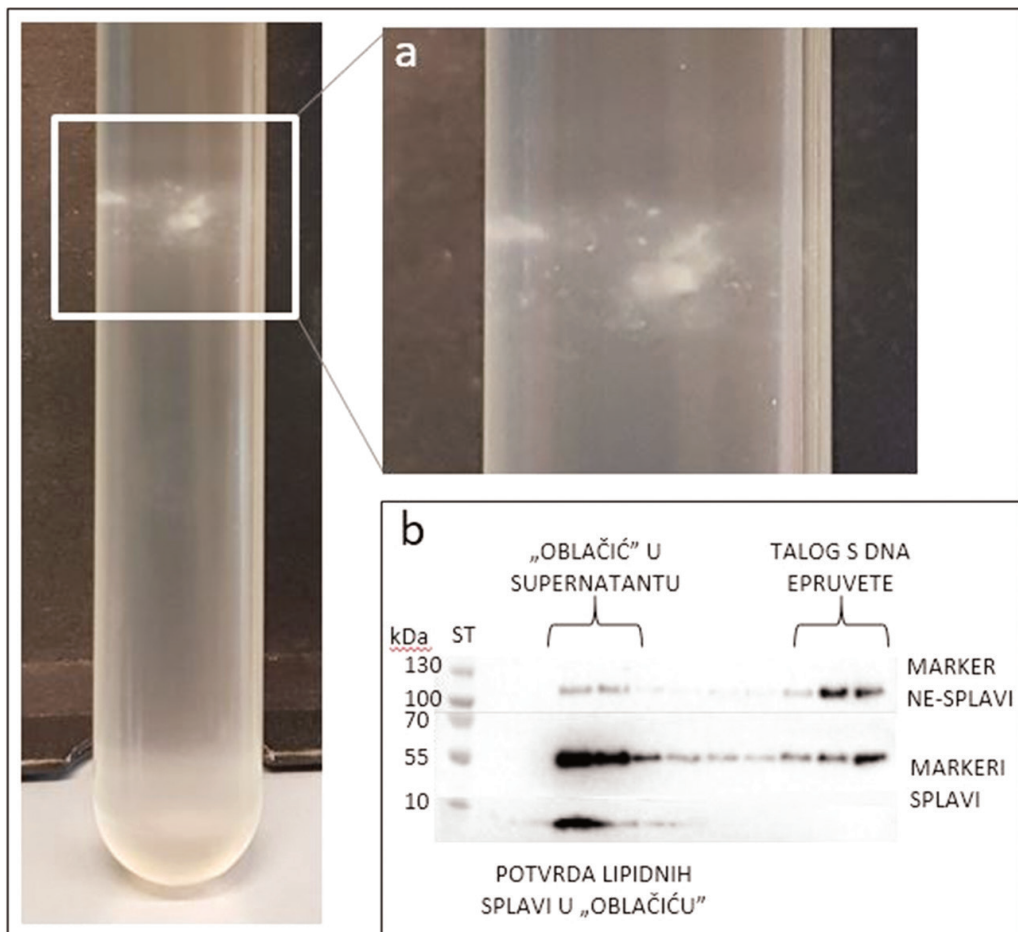
U ljudi srednje dobi i starijih povećava se incidencija metaboličkih i neurodegenerativnih poremećaja poput dijabetesa tipa 2, demencije i Alzheimerove bolesti. Rizični čimbenik navedenih poremećaja jest suvremen način života karakteriziran kroničnim unosom viška kalorija, izloženosti stresu te manjkom aktivnosti. Istraživanje voditeljice dr. sc. Vedrane Ivić s Medicinskog fakulteta Osijek provest će se na vlastitom animalnom modelu pretilosti i dijabetesa tipa 2. Utjecaj visokokalorične prehrane utvrdit će se na tkivu hipokampusa, dijelu mozga odgovornom za pamćenje i snalaženje u prostoru i jednom od prvih područja mozga koji podliježu neurodegeneraciji. Promotrit će se receptori za inzulin i čimbenik rasta nalik inzulinu 1 koji su uključeni u stanično preživljenje, rast i diobe, zatim proteini preteče amiloid beta proteina i fosforilirani tau koji

Prikaz preparata mozga animalnoga modela (strjelica označava hipokampus)

su uključeni u razvoj Alzheimerove bolesti. Navedeno će otkriti status stanica hipokampusa u pogledu preživljenja što je nužno za održanje pamćenja i snalaženja u prostoru. Osim spomenutoga, analizirat će se sastav gangliozida, molekula uključenih u staničnu signalizaciju, koje su povezane s razvojem brojnih bolesti središnjega živčanog sustava. Podatak o sastavu gangliozida može uputiti na

funkcionalnost stanica hipokampusa. Utvrdit će se i utjecaj danas često korištenih antidijabetika metformina i liraglutida na izražaj i raspodjelu spomenutih molekula te će se moći izvesti zaključak doprinose li očuvanju normalne funkcije mozga. U realizaciji istraživanja sudjeluju dr. sc. Marta Balog i Milorad Zjalić, mag. biol. s Medicinskoga fakulteta Osijek te doc. dr. sc. Senka Blažetić s Odjela za biologiju.

Prikaz izdvojenih lipidnih splavi iz stanica hipokampusa, domena staničnih membrana u kojima se provodi analiza (a) i njihova karakterizacija (b)

ZA POTPORU PROJEKTU VODITELJICE DR. SC. ŽELJKE KLIR ODOBRENO JE 32 500 KUNA

Pogača sjemenki konoplje - alternativno krmivo za poboljšanje kvalitete kozjeg mlijeka

Željka KLIR

Pogača sjemenki konoplje - alternativno krmivo za poboljšanje kvalitete kozjeg mlijeka

Voditeljica: dr. sc. Željka Klir
Suradnici: prof. dr. sc. Zvonko Antunović, doc. dr. sc. Josip Novoselec, doc. dr. sc. Mislav Đidara, prof. dr. sc. Zvonimir Steiner, doc. dr. sc. Suzana Čavar

Kozje je mlijeko namirnica koja ima pozitivnu ulogu u prehrani ljudi zbog sadržaja brojnih bioaktivnih sastojaka te u zdravlju ljudi zbog lakoprobavljivosti i hipoalergenosti. U hranidbi koza najčešće se koriste nusproizvodi proizvodnje ulja kao izvor bjelancevina i energije. Dominantno je krmivo, koje pruža sve navedeno, sačma soje koja se posljednjih godina nastoji djelomice ili potpuno zamijeniti alternativnim krmivima. Razlog je tomu prisutnost genetski modificirane soje na tržištu koja je u ekološkoj proizvodnji zabranjena. Posljednjih su godina aktualna istraživanja uključivanja pogače sjemenki konoplje (*Cannabis sativa* L.) u hranu za životinje zbog svoje visoke hranidbene vrijednosti pri čemu služi kao alternativno krmivo koje može djelomice zamijeniti soju. Pogača sjemenki konoplje vrijedno je krmivo koje je nusproizvod, odnosno ostatak pri proizvodnji ulja dobivenog hladnim prešanjem konopljinih sjemenki. Nakon izdvajanja ulja prešanjem u pogači ostaje visok udio bjelancevina i masti koja sadrži poželjne omega-3 i omega-6 masne kiseline, stoga se može učinkovito iskoristiti u hranidbi preživača, pa tako i koza

Svrha je istraživanja primijeni-

ti pogaču sjemenki konoplje u obroke koza u laktaciji te istražiti njezin utjecaj na proizvodnju, kvalitetu mlijeka i metabolički profil. Očekuje se da će navedena hranidba koza rezultirati povoljnim metaboličkim statusom koza koji će se kretati unutar referentnih fizioloških vrijednosti utvrđenih za koze, bez narušavanja proizvodnje mlijeka. Očekivano je i obogaćivanje kozjeg mlijeka omega-3 i omega-6 masnim kiselinama koje mlijeku daju svojstvo funkcionalne hrane blagotvornog djelovanja na ljudsko zdravlje.

ERASMUS NA SVEUČILIŠTU J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU

Erasmus+ iskustva

Sveučilište u Osijeku aktivno sudjeluje u programu Erasmus+ od 2008., a interes za odlazak na mobilnost, posebice nastavnog i nenastavnog osoblja, sve je veća. U nastavku pročitajte dojmove naših profesora i kolega.

Izv. prof. dr. art Jasmina Pacek, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

Na Institute of Art, Design and Technology, Dublin, Irsko (IADT), predavala sam predmet Introduction to Costume Design for Film and Performance temeljen na mojem doktorskom istraživanju Taksonomija dizajniranja kazališnih kostima. Polaznici su bili studenti različitih smjerova kao što su Filmska i televizijska produkcija, Fotografija, Animacija i dr.

U takvom interdisciplinarnom okruženju analizirane su nove moguće primjene kostimografije izvan tradicionalnih okvira kazališta i filma, televizije, fotografije i video produkcije u nove medije kao što su animacija, ilustracija, gaming i live streaming.

ADT je vrlo moderna institucija s velikim brojem kompatibilnih studijskih programa Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, stoga je moj posjet bio samo segment ukupne suradnje. U prošlom semestru razmijenili smo šest odlaznih i četiri dolazna studenta studija Design for Set & Screen, a za ljetni semestar dogovoreno je još devet studentskih mobilnosti, od čega čak osam dolaznih. Osijek i AUKOS postaju popularno odredište irskim studentima koji po povratku u Dublin imaju samo riječi hvale za Akademiju, odnosno Odsjek kreativnih tehnologija na kojem su boravile te Osijek kao mjesto studiranja.

Doc. dr. sc. Paula Poretti, Pravni fakultet Osijek

U svrhu realizacije Erasmus mobilnosti u ak. god. 2019./2020. odabrala sam boravak na Sveučilištu u Perugi gdje sam u okviru Istraživačko-

ga centra „RIGHTS and SCIENCE“ bila pozvana održati osam predavanja pod nazivom Ostvarenje temeljnih prava istraživača (uključujući postupovna prava) unutar EU-a u vezi s istraživanjem na biomedicinskom području. Ovogodišnji boravak nastavak je suradnje u istraživanju područja temeljnih prava istraživača, započete za vrijeme mog boravka na prihvatnoj instituciji 2017. godine. Ujedno, ovogodišnji je boravak bio prilika za početak planiranja realizacije projekta N. ID PRJ-1506 UMBRIA BIOBANK: Start up per una Biobanca in Umbria u koji sam uključena s još dvoje kolega s Pravnoga fakulteta Osijek.

U okviru Erasmus razmjene kao mlada nastavnica, kroz izazov izvođenja nastave na engleskom jeziku, uz interdisciplinarn pristup, bila sam u prilici unaprijediti svoje predavačke vještine. Kao mlada istraživačica ojačala sam suradnju s kolegicama i kolegama na Sveučilištu u Perugi koja je do sada rezultirala uključivanjem u istraživačke timove u nekoliko europskih kompetitivnih i jednom nacionalnom (talijanskom) projektu. Stoga je za mene Erasmus mobilnost iznimno vrijedno iskustvo koje bih i preporučila i ponovila!

Prof. dr. sc. Saša Marenjak, Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek

Zahvaljujući pozitivnom odazivu na natječaju našega Sveučilišta za program Erasmus+, boravio sam i predavao na Građevinskom fakultetu u Glasgowu, University West of Scotland, od 11. - 30. listopada 2019. Tijekom toga boravka, osim upoznavanja s radom Fakulteta i istraživačkim projektima Sveučilišta, održao sam predavanja na dvama poslijediplomskim studijima: Project Management Module for MSc Civil Engineering te MSc Construction Management with Digital Engineering.

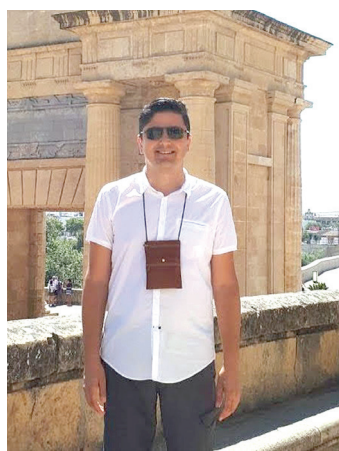
Brz tehnološki napredak, globalizacija i sve veća složenost projekata tijekom posljednjih nekoliko desetljeća zahtijevali su bitne promjene u načinu upravljanja projektima. Fragmentirani pristupi ustupili su mjesto pružanju integriranoga okvira upravljanja projektima koji učinkovitim primjenom digitalnih tehnologija postiže ciljeve među zemljopisno udaljenim dionicima projekta. Složenost projekta, uz tehničku složenost modernog inženjeringa i zahtjeve naručitelja, zahtijeva sve sofisticira-

niju uslugu od voditelja projekata. Stoga se ispred današnjih voditelja projekata postavljaju zahtjevi poznavanja naprednih vještina rukovođenja, svijest o ugovornim obvezama, sposobnost konceptualizacije i komunikacije na različitim razinama i dubinsko razumijevanje inherentnih izazova s kojima se suočavaju projektne organizacije.

Na razini infrastrukturnih projekata u javnom sektoru fokus je na učinkovitom planiranju i pripremi projekata, optimiziranom planiranju troškova i vremena projekata te ograničenjima koja utječu na ostvarenje ciljeva projekata s naglaskom na dostizanje „vrijednosti za novac“ poreznih obveznika. Isto je danas nemoguće postići ako ne uzmemo u obzir ukupan životni vijek građevina, cjeloživotne troškove te održivost u ekološkom, društvenom i ekonomskom aspektu svih infrastrukturnih projekata.

Erasmus iskustvo bilo je za mene divno i svakako bih preporučio studentima, ali i nastavnom osoblju na Sveučilištu u Osijeku kao i svim profesorima da odu bar na jedan Erasmus budući da takav boravak širi vidike o radu akademske zajednice u drugim državama, omogućava upoznavanje s načinom održavanja nastave i vježbi, daje uvid u istraživačke projekte i programe koji se odvijaju u stranim državama. Također, takav boravak omogućuje upoznavanje divnih osoba koje vas mogu znatno motivirati i potaknuti da pokrenete nove ideje i aktivnosti na vlastitom Sveučilištu.

Domagoj Burazin, mag. iur., univ. spec. publ. admin., Filozofski fakultet Osijek

Moja iskustva tijekom Erasmus+ programa razmjene u svrhu stručnoga usavršavanja nenastavnog osoblja počela su 2017. godine kad sam prvi put posjetio Polytechnic Institute of Porto, Portugal. Sljedeće godine (2018.) bio sam u posjetu Faculty of Philosophy and Letters, University of Córdoba, Španjolska, a 2019. godine posjetio sam Pedagogical University of Cracow, Institute of Philosophy and Sociology, Poljska. Sva su tri posjeta neprocjenjiva u smislu stjecanja iskustva.

Osim upoznavanja načela rada prihvatnih institucija u području unaprjeđenja kvalitete obrazovanja, stekao sam uvid u dobru praksu izravnom

razmjenom iskustva s osobama iz područja kvalitete. Proširio sam znanja iz domene unaprjeđivanja kvalitete, prenio i primijenio na vlastito poslovanje, poboljšao postojeće i stekao nove kompetencije (generičke i prenosive). Uspostavio sam kontakte radi poticanja odlazne mobilnosti studenata, nastavnoga i nenastavnoga osoblja na matičnoj instituciji i dogovarao uzvratna gostovanja uz poticanje intenzivnijega oblika regionalne međuinstitucijske suradnje u cilju unaprjeđivanja kvalitete. Proširila mi se spoznaja o povećanju i promicanju razvoja kulture kvalitete, ali sam i turistički obišao navedene gradove. Svakomu bih preporučio doživjeti spoj stjecanja radnoga iskustva, prakse i ljepote doživljaja.

Ivana Lauš, dipl. ing., Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

U posljednje četiri akademske godine sudjelovala sam na četirima Erasmus+ programima mobilnosti u svrhu stručnoga usavršavanja. Budući da sam na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek zaposlena na radnom mjestu voditelja Odjeljka za unaprjeđivanje kvalitete, posjetila sam centre i urede za kvalitetu, i to Sveučilišta u Ateni, Valenciji i Parizu te Sveučilišta u Portu.

Cilj mog stručnog usavršavanja bio je vidjeti i naučiti kako je na određenoj prihvatnoj Instituciji primijenjen sustav osiguranja i unaprjeđenja kvalitete te time doprinijeti analizi postojećega stanja osiguranja kvalitete i biti podloga osiguranju i daljnjem unaprjeđenju sustava kvalitete na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek.

Također, moja su stručna usavršavanja bila i prilika za stjecanje novih znanja i vještina, stjecanje novih iskustava, razmjena iskustava sa zaposlenicima prihvatnih institucija i druženje s njima te obilazak gradova.

Moja su iskustva s Erasmus+ programom pozitivna, poučna, prekrasna i u svemu nepopovljiva, zbilja ću ih pamtiti cijeli život. Svima na Sveučilištu u Osijeku preporučila bih Erasmus+ program.

Europska noć istraživača-popularizacija znanosti

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku je 8. siječnja 2020. godine u svojstvu partnera na projektu „PartyS-CIpath“ prijavilo EU projekt Europska Noć istraživača u okviru Marie Skłodowska Curie aktivnosti Okvirnog programa za razdoblje 2014.-2020.- Obzor 2020.

Nositelj projekta je Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, a u projektno partnerstvo uključeno je još dvadeset partnera koje uključuje i Sveučilište u Osijeku. Europska noć istraživača je inicijativa koja se provodi u cijeloj Europi uz financijsku potporu Europske komisije. Cilj navede-

dene inicijative je popularizacija znanosti odnosno približiti javnosti znanost i rad znanstvenika, potaknuti mlade za budući ulazak u istraživačku karijeru te upoznati širu javnost s europskim i nacionalnim politikama u području znanosti. Europska Noć istraživača se tradicionalno održava zadnjeg petka u rujnu diljem cijele Europe. Osim organizacije različitih aktivnosti u okviru Noć istraživača, navedenoj ključnoj aktivnosti prethode pripremne aktivnosti kojima je također cilj popularizacija znanosti. Sveučilište Josip Juraj Strossmayer u Osijeku je u okviru ove prijave prijavilo aktivnosti u području inovacija u proizvodnji hrane, kreativnosti i poticanja mladih na kritičko promišljanje, radionice u području pametnih tehnologija za kreiranje pametnih mjesta življenja i sl. Osnovne teme ovogodišnje prijave tako su bile socijalno uključivanje, zeleni gradovi i okoliš te recikliranje, kreativno i kritičko razmišljanje, inovativno promišljanje i rješavanje problema. Ishod rezultata prijave biti će poznat u ožujku 2020. godine.

(*Darija Krstić*)

Dodijeljene nagrade za najbolje studentske radove studentima arhitekture i urbanizma

Na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek, po prvi put akademske 2019./2020. godine, dodijeljene su nagrade studentima preddiplomskoga sveučilišnog studija Arhitekture i urbanizam. Nagrade su dodijeljene studentima koji su, prema ocjeni njihovih nastavnika, tijekom studiranja izradili najbolje studentske radove iz područja stambene arhitekture, urbanističkog planiranja te arhitekture poslovnih zgrada što je ujedno bila i tema završnoga rada.

Ustanovljenjem i dodjelom nagrada koje nose imena zaslužnih osječkih arhitekata i urbanista, Ljudevita Pelzera, Josipa Tešije i Radovana Miševića, Građevinski i arhitektonski fakultet u Osijeku želio je odati priznanje tim istaknutim pojedincima koji su u Osijeku ostavili neizbrisiv trag te trajne arhitektonske i urbanističke

vrijednosti.

Svečanost dodjele studentskih nagrada i otvorenje prateće izložbe nagrađenih studentskih radova upriličeni su 11. prosinca 2019. godine uz nazočnost mnogobrojnih studenata i nastavnika. Nagradu „Ljudevit Pelzer“ za najbolji studentski rad iz stambene arhitekture dobila je studentica Sara Ivoš, nagradu „Radovan Mišević“ za najbolji studentski rad iz urbanizma dobila je studentica Lucija Došen, a nagrada „Josip Tešija“ za najbolji završni studentski rad pripala je studentici Lucijani Vučetić. Dodjela studentskih nagrada bit će daljnji poticaj studentima arhitekture i urbanizma za još većom izvrsnošću u studiranju, a njihovim nastavnicima priznanje za zalaganje i trud u prenošenju znanja o arhitekturi i urbanizmu.

(*Željka Jurković*)

NACIONALNI DAN PROJEKTA VREMEPLOV

Digitalizacijom kroz vrijeme

INOVATIVAN SPOJ DIGITALNE HUMANISTIKE, ISTRAŽIVANJA I OČUVANJA
POVIJESNE BAŠTINE TE INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Tihomir ŽIVIĆ

Rektorat Sveučilišta u Zagrebu bio je 15. siječnja 2020. domaćin posjećenoga skupa koji je, uz zainteresiranu javnost, okupio stručnjake zagrebačkoga Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Filozofskoga fakulteta i Građevinskoga fakulteta te Instituta za etnologiju i folkloristiku, In-

stituta za povijest umjetnosti, Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža te Središnjega državnog ureda za razvoj digitalnoga društva. Nazočnima su se uvodno obratili rektor prof. dr. sc. Damir Boras, državni tajnik Bernard Gršić i Vremeplova ambasadorica u Republici Hrvatskoj doc. dr. sc. Vlatka Lemić, a potpredsjednik TMO-a dr. sc. Thomas Aigner publiku je upoznao s provedbom projekta. Budući da su neke od sastavnica Sveučilišta Josipa

Jurja Strossmayera u Osijeku uključene u rad hrvatskih podružnica Digitalne istraživačke infrastrukture za umjetnost i humanistiku (DARIAH-EU) te Međunarodnoga centra za arhivska istraživanja (ICARUS), pozivnica na Nacionalni dan upućena je i osječkim predstavnicima. Zagrebački je Nacionalni dan također pružio uvid u uspješne hrvatske istraživačke projekte od kojih su neki prijavljeni i izrađeni na digi-

talnohumanističkoj platformi INDIGO koju je razvila kopri- nička tvrtka ArhivPRO. Nastavno je bilo riječi i o potrebi daljnjih interinstitucionalnih i alternativnih interpersonalnih umrežavanja te o „neočekivanim“ primjerima ostvarenih projektnih suradnja, primjerice o kombinaciji digitalne humanistike, dinamičnoga tro- dimenzionalnog okolišnog modeliranja i rekonstruiranja (time-dynamic 3D modeling), društvenih znanosti, edukacij-

ske tehnologije, geografskoga informacijskog sustava (GIS-a), heterogene mobilne robotike, kreativnih industrija, nanotehnologije i softverskoga inženjerstva. Stoga Vremeplov, jednogodiš- njega provedbenog okvira vri- jednoga više od milijun eura (ožujak 2019. - veljača 2020.), preko svojega bečkog sjedišta TMO-a (timemachine.eu) ko- ordinira i usmjeruje informa- cijsko-komunikacijske napore 500 akademskih, istraživač-

kih i kulturnih ustanova širom Europe glede mapiranja prošlosti, sadašnjosti i budućnosti kako podatci čuvateljskih usta- nova (arhiva, galerija, knjiž- nica i muzeja) ne bi bili samo digitalizirani, već da bi postali uistinu stalno dostupni i upo- rabljivi za kulturni, obrazovni i znanstveni sektor, primjerice uklanjanjem prepreka pu- tem optičkoga prepoznavanja rukopisnih tekstova ili prije- vodom uz uporabu napredne umjetne inteligencije.

**VELIKI PODATCI IZ PROŠLOSTI ZA BUDUĆNOST EUROPE
(BIG DATA OF THE PAST FOR THE FUTURE OF EUROPE)**

● Kako dokumentirati i umrežiti materijalno, nematerijalno i prirodno kulturno naslijeđe te ga učiniti dostupnim pomoću pametnih aplikacija i interneta? Odgovor na to paneuropsko pitanje od 2017. daje vodeći projekt (Flagship Project) znakovitoga naziva Vremeplov (Time Machine) koji promiče buduće i nastajuće tehnologije (Future and Emerging Technologies, FET) u sklopu djelatnosti koordinacije i potpore (Coordination and Support Actions, CSA) programa opsežnih istraživačkih inicijativa Obzor 2020 (Horizon 2020 Large-Scale Research Initiative Program). U svojim četirima osnovnim stupovima, Znanosti i tehnologiji, Radu, Mogućnosti primjene te Dosegu i inovacijama, Vremeplov se služi umjetnom inteligencijom (artificial intelligence, AI) i kroz svoju održivu platformu združenu u Organizaciju Vremeplov (Time Machine Organization, TMO) uspješno razvija velike računalne digitalizacijske infrastrukture radi njihova strateškoga repozicioniranja unutar Europske unije sve do 2030.

**GOSTUJUĆE PREDAVANJE IVANA IVKOVIĆA,
DIPL. ING. EL., UNIV. SPEC. OEC.**

Novi trendovi u zaštiti i automatizaciji elektrodistributivnih sustava

Ana ŠOKČEVIĆ

Na FERIT-u Osijek, u okviru kolegija na petoj godini smjera Elektroenergetika iz predmeta Zaštita u elektroenergetskom sustavu, nositelja prof. dr. sc. Srete Nikolovskog, redovitog profesora u trajnom zvanju, koji se sluša na drugoj godini diplomskoga studija, održano je gostujuće predavanje Ivana Ivkovića, dipl. ing. el., univ. spec. oec., iz tvrtke ABB na temu „Novi trendovi u zaštiti i automatizaciji elektrodistributivnih sustava“ u petak 10. siječnja 2020. u prostoriji 0.20

u 11 sati.

Prikazana je najnovija oprema serije RELION za zaštitu distribucijskih mreža, generatora, transformatora i drugih elemenata EES-a. Videoprezentacija uključila je i aktualne trendove iz ABB programa, i to sustava za punjenje električnih automobila koje je HEP ugradio u Hrvatskoj. Prikazana su najnovija dostignuća iz oblasti pametnih gradova (Smart cities) i najnovija rješenja i informatički protokoli u sustavu srednjenaponskih transformatorskih stanica. ABB je u vrhu među dvije do tri najjače kompanije, uz SIEMENS i Schneider Electric u tom području. Bilo je nazočno 30-ak studenata, nekoliko profesora i predstavnika HEP ODS-Elektroslovanije Osijek i HOPS PrP Osijek. Time se nastavlja tradicija i povezivanje FERIT-a s najvećim tvrtkama iz područja ICT-a i elektroenergetike među kojima je svakako ABB iznimno važna.

**GOSTUJUĆE PREDAVANJE
PROF. DR. SC. IVE JOSIPOVIĆA**

Što politika i glazba imaju zajedničko?!

Maša NIKOLIĆ

Ured za potporu studentima i razvoj karijera u suradnji s Odjelom za instrumentalne studije organizirao je gostujuće predavanje prof. dr. sc. Ive Josipovića naslovljeno „Politika i glazba“. Glazba i politika naizgled su dvije nespojive ljudske djelatnosti. Međutim, povijesno iskustvo pokazuje kako bav- ljenje glazbom i politikom ima

mnogo dodirnih točaka. Posebno su zanimljivi slučajevi u kojima su političke vođe i sami bili istaknuti glazbenici kao i prof. Ivo Josipović. On je iz prve ruke okupljenima govorio o tim zanimljivim poveznica- ma politike i glazbe. Tijekom predavanja posjetitelji su mogli uživati i u lijepoj glazbi. Riječ je o još jednom u nizu za- nimljivih predavanja u organi- zaciji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku koje je vrije- dilo posjetiti.

**NOVOSTI IZ UREDA ZA
TRANSFER TEHNOLOGIJE**

TERA sudjeluje u aktivnosti organiziranoj u okviru hrvatskog predsjedanja Vijećem EU te poziva poslovnu, obrazovnu i istraživačku zajednicu na EIT Awareness Day koje se održava u Zagrebu, 24. veljače 2020. godine.

Poduzetnička edukacija u okviru TERA-SAPO

● Za izuzetne rezultate u poslovanju u proteklih 12 mjeseci, TERA Tehnopolis d.o.o. je stekla uvjete i prošla postupak certifikacije za međunarodni AAA certifikat bonitetne izvrsnosti.

VIII. ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP NA FFOS-u

„Osnaživanje potencijala za preventivne aktivnosti u zajednici“

Gordana LESINGER

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku od 13. do 15. veljače 2020. održao se VIII. znanstveno-stručni skup „Osnaživanje potencijala za preventivne aktivnosti u zajednici“. Taj multidisciplinarni skup već tradicionalno organiziraju Odsjek za psihologiju Filozofskoga fakulteta Osijek i Društvo psihologa Osijek, a ovaj put u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Agencijom za odgoj i obrazovanje i Hrvatskim psihološkim društvom.

Na skupu govore renomirani stručnjaci psiholozi – znanstvenici te praktičari poput profesora Philipa Corra, profesora psihologije i bihevioralne ekonomije s City University of London koji održava predavanje A Neuroscience of Approach, Avoidance and Conflict Personality Traits. Nadalje, doc. dr. sc. Asmira Gračanina s Odsjeka za psihologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci održava pozvano predavanje naslovljeno Emocionalne suze: koristan signal i potencijalan lijek za raspoloženje. Predavanje iz područja socijalne psihologije pod nazivom Koristi i rizici od upotrebe društvenih mreža: hod po tankoj žici između socijalne prihvaćenosti i problematične upotrebe održava doc. dr. sc. Bojana Bodroža s Odsjeka za psihologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Novom Sadu.

Skup je obogaćen i radionicama poput metodološke radionice dr. sc. Dine Krupića naslovljene Analiza za longitudinalne nacрте istraživanja. Na svečanom zatvaranju Skupa dodijeljene su nagrade u sljedećim kategorijama: 1. Najuspješniji prikaz prakse, 2. Najuspješniji istraživački rad, 3. Najuspješniji studentski rad te 4. Najuspješniji poster-prikaz. Ovogodišnji skup ponovno je okupio stručnjake različitih profila i široku paletu različitih tema o osnaživanju potencijala za različite preventivne aktivnosti u zajednici i ujedno pruža priliku povezivanju stručnjaka uključenih u brojne preventivne aktivnosti za dobrobit pojedinaca i zajednice.

ŽELJKO ŠEPIĆ

Doc. dr. sc. Bojana Bodroža s Odsjeka za psihologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Novom Sadu, u sklopu VIII. znanstveno-stručnoga skupa „Osnaživanje potencijala za preventivne aktivnosti u zajednici“, održala je pozvano predavanje iz područja socijalne psihologije na temu Koristi i rizici od upotrebe društvenih mreža: hod po tankoj žici između socijalne prihvaćenosti i problematične upotrebe. Moje je polje istraživanja, odnosno ono čime se znanstveno bavim, socijalna psihologija i jedan dio mog istraživanja vezan je uz društvene mreže. Proučavam ponašanje ljudi na internetu i društvenim mrežama i to je nešto o čemu sam govorila danas na predavanju. Predavala sam o prednostima koje ljudi imaju od društvenih mreža. Naglasak je bio i na mogućim rizicima koje donose društvene mreže. Nadalje, dotaknuli smo se i toga tko su rizične skupine korisnika društvenih mreža koje razvijaju problematične oblike ponašanja. S tim u svezi razgovarali smo o tome na koji se način može provesti prevencija te kako možemo reagirati kada se problemi pojave.

▼ Koja je posebnost ponašanja na društvenim mrežama u kontekstu psiholoških istraživanja?

Ljudi su na društvenim mrežama ono što su u realnom životu ili offline. Međutim, posebnost toga okruženja utječe na prilagodbu ponašanja. Ono što je drugačije na internetu u odnosu na offline svijet jest to što na društvenim mrežama može postojati anonimnost. Nema neposredne interakcije pa su ljudi dezinhbirani i osjećaju se slobodnije, odnosno ponekad čine stvari koje vjerojatno u stvarnom životu ne bi radili s obzirom na to da na društvenim mrežama nema kontakta s drugima. Samo okruženje u nekoj mjeri mijenja to kako će se pojedinac ponašati. Većina je ljudi ista i na društvenim mrežama i offline, ali na društvenim mrežama postoji neka veća sloboda najviše zbog toga što se ljudi osjećaju zaštićeno zbog zaštićenoga identiteta. Imaju čak doživljaj, iako zapravo nije ispravan, da neće biti odgovorni za postupke koje rade na internetu.

▼ Jesu li tom anonimnijem, slobodnijem pristupu skloniji mladi ljudi ili ne postoji dobna granica „problematičnijeg“ ponašanja na društvenim mrežama?

Nemam točnu informaciju ili istraživanje na koje bih se pozvala. Mislim da je ta anonimnost jednaka za sve, samo je pitanje tko će ju zloupotrijebiti. Ima i odraslih ljudi koji šalju prijetnje ljudima koji im se ne sviđaju, a postoje i mladi koji imaju određenu devijaciju možda samo na nekoj svojoj razini, u kontekstu onoga što je njima aktualno. Tako postoji i cyber nasilje, odnosno vršnjačko nasilje koje se odvija na društvenim mrežama, zlouporaba fotografija, izrugivanja i slično. Sve su to zlouporabe, samo je svaka na razvojnoj razini po čemu se razlikuju osobe i kontekst onoga što je za tu osobu aktualno.

▼ U Hrvatskoj smo imali kampanju „Dislajkaj mržnju“ kojoj je bio cilj reći NE mržnji na internetu. Mislite li da su upravo društvene mreže pridonijele takvoj pojavi ili je moguće da je takva karakteristika postojala i prije, ali se razvojem medija za masovno komuniciranje otvorila i spoznaja o tom problemu?

Nasilje, i vršnjačko i svako drugo, postojalo je prije društvenih mreža. U pitanju je neko novo okruženje, ali mi se čini kako je ista količina cyber nasilja i tradicionalnog, offline nasilja. S obzirom na činjenicu da se bavim promatranjem općeg ponašanja na društvenim mrežama, ujedno promatram i te aspekte koji jesu problematični. Ovisnost se o internetu više se uglavnom ne koristi, nego se govori o ekscisivnoj ili problematičnoj uporabi društvenih mreža. Jednako tako, bavim se i drugim ponašanjima koja sama po sebi ne moraju nužno biti problematična – primjerice ekscisivno postanje sefija. To, samo po sebi, ne mora biti nešto loše, ali u nekim ekstremnim oblicima može nam sugerirati kako postoji kakav problem prilagodbe. Ono što znamo jest da su problemi u ponašanju na internetu posljedica nekih drugih osobnih problema. Oni nisu uzrok i to nije nešto što uzrokuje druge stvari, nego postoje pojedinci koji su socijalno slabije prilagođeni, a koji se onda iz te svoje neprilagođenosti ponašaju problematično. (Gordana Lesinger)

OBILJEŽENA 59. OBLJETNICA FILOZOFSKOGA FAKULTETA

Milica LUKIĆ

Dan Filozofskoga fakulteta Osijek obilježen je Svečanom sjednicom Fakultetskoga vijeća u povodu 59. obljetnice njegova utemeljenja u petak 14. veljače 2020. Sjednici su uz dekanicu Fakulteta prof. dr. sc. Loretanu Farkaš, prodekane te djelatnike i studente Fakulteta nazočili i rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Vlado Guberac te prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju red. prof. art. Robert Raponja.

Sjednica je započela Hrvatskom himnom te minutom šutnje za sve umrle i poginule profesore, asistente, studente i kolege sa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Nazočnima se potom obratio rektor Guberac koji je istaknuo kako je Filozofski fakultet jedna od najvećih sastavnica Sveučilišta J. J. Strossmayera te pohvalio napore koje ulaže Uprava u razvoj studijskih programa i Fakulteta u cjelini. Dekanica prof. dr. sc. Loretana Farkaš zahvalila je svim zaposlenicima koji predanim radom unapređuju rad Filozofskoga fakulteta. U svojem je obraćanju istaknula i kako je Filozofski fakultet odnedavno ovlašten provoditi izbore iz polja informacijskih i komunikacijskih znanosti. Nadalje je istaknula kako se nastavni moduli i programi neprestano proširuju pa tako Fakultet od nove akademske godine kreće s izvođenjem dvaju novih studija – preddiplomskoga studija Povijesti umjetnosti te diplomskoga studija Informatologije. Dekanica Farkaš istaknula je i važnost preseljenja fakultetske Knjižnice u novu zgradu te je najavila njezino proširenje. Dodala je i kako je Knjižnica Filozofskoga fakulteta najveća fakultetska knjižnica na Sveučilištu.

LANA ŠUSTER

U nastavku programa Svečane sjednice uručene su zahvalnice umirovljenicima koji su u akademskim godinama 2018./2019., odnosno 2019./2020. završili svoje radno djelovanje na Filozofskom fakultetu i otišli u mirovinu. Riječ je o izv. prof. dr. sc. Jasni Šimić, mr. sc. Mariji Bubalo, Ivanki Miščančuk – Dugac, Slavici Svalini te Željku Tikasu. Potom su dodijeljene nagrade, priznanja i pohvale nastavnicima, nenastavnim osoblju i studentima pa je tako Nagrada za znanstveni rad iz područja humanističkih znanosti za 2019. godinu dodijeljena prof. dr. sc. Gabrijeli Buljan s Odsjeka za engleski jezik i književnost, a Nagrada za znanstveni rad iz područja društvenih znanosti dodijeljena doc. dr. sc. Ani Kurtović s Odsjeka za psihologiju. Nadalje, Nagrada za izuzetno zalaganje u radu dodijeljena je pomoćnici tajnice Fakulteta Đurđici Ivković i voditeljici Knjižnice Filozofskoga fakulteta Lani Šuster. Dekanomom su nagradom nagrađeni studenti završnih godina preddiplomskoga i diplomskoga sveučilišnog studija koji su u prethodnoj akademskoj godini ostvarili najvišu prosječnu ocjenu: Josip Čičak, Dragutin Šimić, Matea Stelcar te Sonja Đelatović.

Pohvala za uspješnost u studiranju po godinama dodjeljuje se studentima za uspjeh postignut na prvoj i drugoj godini preddiplomskoga sveučilišnog studija te na prvoj godini diplomskoga sveučilišnog studija, a za akademsku godinu 2018./2019. dobili su je sljedeći studenti: Ena Maurus, Marija Milošević, Dragutin Šimić, Marijana Bošnjak, Darija Dehak, Sonja Đelatović, Valentina Kezić, Andrej Labudić, Zvonimir Prtenjača te Martina Pucelj. Pohvale studentima za izvannastavne aktivnosti za akademsku godinu 2018./2019. dodijeljene su Petri Kolesarić, Valentini Markasović i Sonji Erceg.

impressum

• **Uprava:** Bojan DIVJAK (predsjednik), Ivan ŠIMIĆ, (član) • **Glavni urednik:** Bojan DIVJAK • **Uredništvo Sveučilišnog glasnika:** prof. dr. art. Robert RAPONJA, Tomislav LEVAK, mag. cult., dr. sc. Damir ŠPANIĆ, Lidija Getto, prof. univ. spec., mr. sc. Dragica STEINDL, Kristina KOVAČEVIĆ, Maša NIKOLIĆ • **Lektor:** doc. dr. sc. Borko BARABAN • **Fotografije:** Davor KIBEL, Gojko MITIĆ, Gordan PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Josip ŠERI, Željko ŠEPIĆ, Andrea ILAKOVAC i arhiva Glasa Slavonije • **Grafički urednik:** Ivana KAINZ • **Grafička priprema:** Odjel grafičke pripreme • **Voditeljica marketinga:** Marina KRIVIĆ

TEMA BROJA

REZULTATI JEDINSTVENE SVEUČILIŠNE STUDENTSKE ANKETE ZA AKADEMSKU GODINU 2018./2019.

Nastavnicima i suradnicima Sveučilišta u Osijeku studenti dodijelili do sada najvišu prosječnu ocjenu 4,652

ANKETI SU PRISTUPILI STUDENTI SVIH GODINA SVEUČILIŠNIH I STRUČNIH
STUDIJA SA 17 ZNANSTVENO/UMJETNIČKO-NASTAVNIH SASTAVNICA SVEUČILIŠTA

JEDINSTVENA SVEUČILIŠNA STUDENTSKA ANKETA

Renata BALIČEVIĆ,
Dubravka TRAMPUS

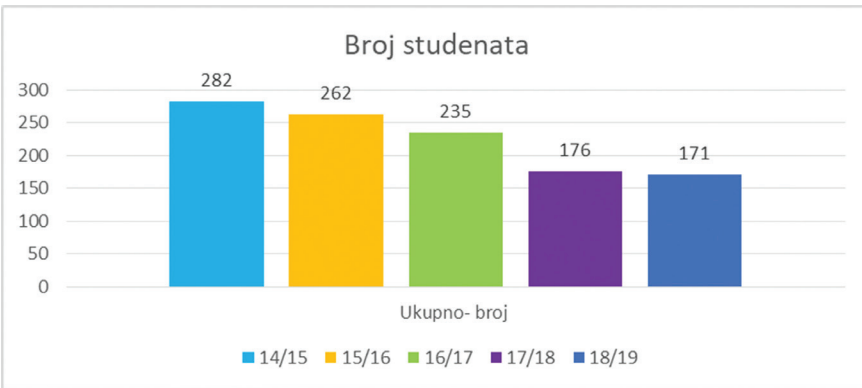
Ulaganje u visoko obrazovanje smatra se najvažnijim oblikom ulaganja u ljudski kapital. Taj je model prepoznat i u Republici Hrvatskoj gdje se visoko obrazovanje smatra djelatnošću od posebnog interesa. Ljudski kapital, odnosno njegov rast, donosi izravnu korist pojedincima koja se onda efektom prelijevanja reflektira na širu i na užu društvenu zajednicu. S većim znanjem i vještinama te boljim kompetencijama pojedinci lakše pronalaze posao te su općenito manje izloženi riziku nezaposlenosti. Moderno sveučilište 21. stoljeća ustanova je temeljena na suradnji svih dionika visokoga obrazovanja - nastavnika, uprave, studenata, roditelja, struke i zajednice u kojoj živimo. Najvažniji je partner u tom procesu student. Studentsko mišljenje i vrjednovanje različitih vidova studiranja imaju dugu tradiciju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a redovite se studentske ankete na Sveučilištu u Osijeku sustavno organiziraju već cijelo desetljeće. Prva Jedinствена sveučilišna studentska anketa provedena je 2006. godine radi globalnoga pregleda realizacije nastave iz studentske vizure na razini cijeloga sveučilišta. U godinama koje su slijedile anketa je izazivala različite reakcije i velik broj primjedaba i prijedloga. Komentari svih zainteresiranih aktera oblikovali su stalna poboljšanja u sadržaju i izgledu ankete, ali i u organizaciji, provedbi, obradi i predstavljanju dobivenih rezultata. Broj i sadržaj pitanja definiran je u suradnji s Filozofskim fakultetom Osijek, a statistička obrada podataka unaprijedjena je u suradnji s kolegama s Odjela za matematiku Sveučilišta u Osijeku. Distribucija rezultata ankete također se neprekidno proširivala, od početnih prezentacija na sjednicama Senata i fakultetskih vijeća, preko predstavljanja rezultata na internetskoj stranici Centar za unaprijeđenje i osiguranje kvalitete visokoga obrazo-

Sastavnica	Ak.god. 09/10	Ak.god. 11/12	Ak.god. 13/14	Ak.god. 14/15	Ak.god. 15/16	Ak.god. 16/17	Ak.god. 17/18	Ak.god. 18/19
UNIOS	33.69%	41.41%	38.84%	56.06%	70.28%	66.93%	68.57%	66.15%
EFOS	23.62%	34.90%	40.30%	21.85%	61.25%	60.51%	68.22%	67.90%
FERIT	31.12%	44.96%	24.86%	65.88%	70.65%	66.00%	74.29%	59.72%
FFOS	57.44%	53.37%	56.15%	64.30%	61.88%	60.11%	63.10%	61.56%
GFOS	31.42%	26.61%	34.51%	65.60%	60.19%	70.39%	74.63%	69.90%
KBF	67.81%	60.00%	55.62%	86.81%	87.12%	76.40%	75.35%	77.12%
MEFOS	53.41%	80.28%	51.27%	58.10%	71.54%	62.27%	55.32%	65.08%
FAZOS	20.95%	25.46%	47.73%	46.26%	49.31%	52.22%	58.41%	56.83%
PRAVOS	14.70%	23.95%	17.96%	63.15%	63.19%	62.92%	69.55%	65.70%
PTFOS	40.90%	36.69%	17.91%	71.53%	64.53%	58.00%	62.81%	62.84%
SFSB	23.40%	44.92%	47.17%	64.48%	77.73%	68.41%	75.51%	71.79%
FOOZOS	28.42%	69.00%	41.63%	59.91%	69.60%	72.99%	74.91%	76.09%
MATHOS	32.89%	42.54%	35.47%	71.43%	85.86%	74.84%	80.87%	68.94%
FIZOS	51.79%	45.60%	66.67%	53.19%	62.50%	53.98%	68.25%	51.28%
BIOS	49.05%	49.53%	22.00%	85.45%	78.24%	71.63%	57.58%	65.87%
KEMOS	61.19%	70.27%	20.00%	88.61%	79.17%	74.64%	70.00%	62.11%
UMAO	28.20%	34.83%	59.17%	81.18%	82.27%	70.61%	76.74%	70.48%
FDM7	n%	n%	n%	n%	n%	n%	70.15%	68.69%

Tablica 1: Postotak ispunjenosti studentskih anketa po sveučilišnim sastavnicama

Broj ocijenjenih nastavnika/suradnika								
Sastavnica	Ak.god. 09/10	Ak.god. 11/12	Ak.god. 13/14	Ak.god. 14/15	Ak.god. 15/16	Ak.god. 16/17	Ak.god. 17/18	Ak.god. 18/19
UNIOS	1460	1471	1505	1732	1919	1922	2110	2003
FERIT	132	130	116	115	123	127	136	139
FFOS	247	185	164	171	165	160	159	160
GFOS	69	73	28	77	82	89	100	116
KBF	33	31	29	28	29	29	30	27
MEFOS	228	269	333	475	632	619	370	346
FAZOS	85	80	142	147	145	149	151	142
PRAVOS	62	57	53	56	58	57	59	87
PTFOS	79	79	69	72	72	74	73	76
SFSB	50	53	58	65	70	62	65	70
FOOZOS	93	86	86	90	81	78	94	121
MATHOS	50	46	45	44	55	57	58	59
FIZOS	35	38	40	40	43	42	39	38
BIOS	71	64	59	54	58	68	58	56
KEMOS	34	33	39	42	46	38	39	43
UMAO	86	98	116	109	118	123	144	194
KULT	41	64	61	70	68	71	63	0
FDMZ	0	0	0	0	0	0	394	256

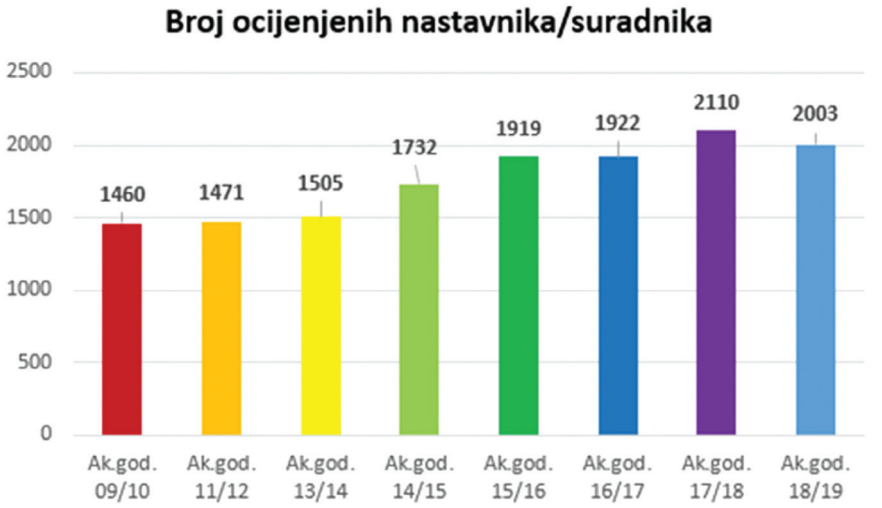
Tablica 2: Broj ocijenjenih nastavnika/suradnika po sveučilišnim sastavnicama

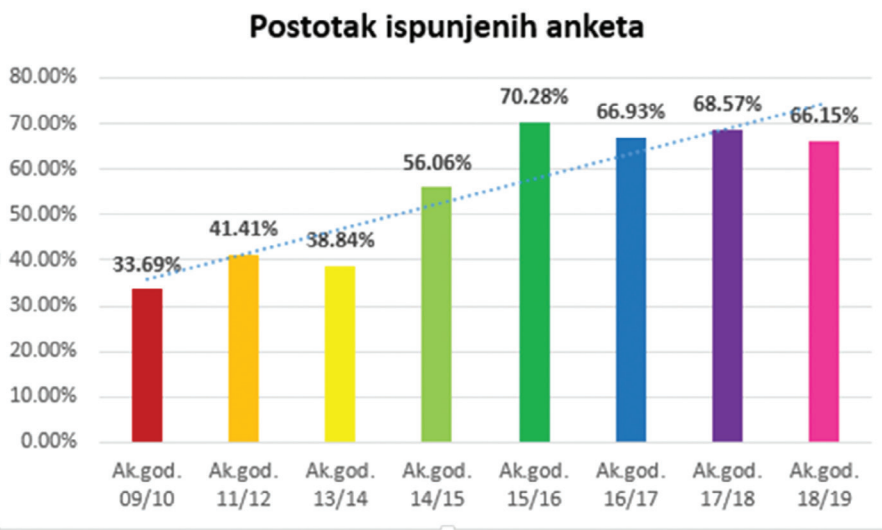
Grafikon 3: Diskriminacija - u nepovoljnijem položaju u odnosu na ostale studente

Prosječna ocjena po sastavnicama i akademskim godinama								
Sastavnica	Ak.god. 09/10	Ak.god. 11/12	Ak.god. 13/14	Ak.god. 14/15	Ak.god. 15/16	Ak.god. 16/17	Ak.god. 17/18	Ak.god. 18/19
UNIOS	4.28	4.37	4.40	4.52	4.53	4.58	4.62	4.65
EFOS	3.98	4.03	4.21	4.50	4.44	4.52	4.56	4.59
FERIT	4.09	4.11	4.22	4.42	4.43	4.50	4.55	4.59
FFOS	4.25	4.48	4.56	4.69	4.68	4.70	4.70	4.72
GFOS	3.92	4.20	4.19	4.46	4.48	4.56	4.59	4.53
KBF	4.28	4.40	4.48	4.71	4.68	4.73	4.72	4.76
MEFOS	4.32	4.38	4.40	4.57	4.59	4.62	4.69	4.73
FAZOS	3.93	3.95	4.28	4.47	4.49	4.56	4.62	4.68
PRAVOS	4.01	4.22	4.28	4.41	4.41	4.39	4.49	4.50
PTFOS	4.04	4.40	4.42	4.61	4.61	4.64	4.67	4.68
SFSB	4.16	4.38	4.31	4.55	4.57	4.67	4.69	4.70
FOOZOS	4.45	4.52	4.55	4.66	4.66	4.72	4.74	4.74
MATHOS	4.32	4.21	4.34	4.42	4.53	4.54	4.58	4.65
FIZOS	4.20	4.28	4.43	4.47	4.53	4.58	4.62	4.60
BIOS	4.45	4.45	4.58	4.57	4.63	4.67	4.61	4.66
KEMOS	4.24	4.43	4.28	4.56	4.55	4.66	4.62	4.69
UMAO	4.15	4.45	4.35	4.55	4.57	4.68	4.74	4.66
FDMZ	0	0	0	0	0	0	4.65	4.73

Tablica 3: Prosječna ocjena nastavnika/suradnika po sveučilišnim sastavnicama i akademskim godinama

Grafikon 1: Ukupan broj ocijenjenih nastavnika/suradnika na Sveučilištu u Osijeku

Grafikon 2: Ukupan postotak ispunjenih studentskih anketa na Sveučilištu u Osijeku

vanja Sveučilišta, do pristupa svakog nastavnika vlastitim podatcima putem elektroničkoga identiteta. Posljednjih nekoliko godina u pripremi i promociji ankete kao i distribuciji rezultata intenzivnije je uključen Studentski zbor Sveučilišta u Osijeku.

Prilagođen sadržaj ankete

Ispunjavanje je Jedinствene sveučilišne studentske ankete od akademske godine 2015./2016., prema odredbama Pravilnika o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, svakom studentu postalo uvjet za upis više godine studija. Centar za unaprijeđenje i osiguranje kvalitete visokoga obrazovanja Sveučilišta zato je već 2015. godine tomu prilagodio anketu, smanjujući pritom ukupan broj pitanja po nastavniku/suradniku, a prvi se put tražilo i mišljenje studenata o mogućim slučajevima diskriminacije, zlostavljanja ili seksualnoga zlostavljanja.

Jedinствена sveučilišna studentska anketa za akademsku 2018./2019. godinu provedena je na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku tijekom rujna i listopada 2019. godine. U provedbi ankete sudjelovali su djelatnici Centra za unaprijeđenje i osiguranje kvalitete visokoga obrazovanja, članovi Odbora za unaprijeđivanje i osiguranje kvalitete visokoga obrazovanja, članovi povjerenstava za unaprijeđivanje i osiguranje kvalitete, djelatnici ureda za kvalitetu i djelatnici studentskih službi znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica te informatički tim s Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek. Statistička obrada podataka obavljena je u suradnji s Odjelom za matematiku. Anketu su pristupili studenti svih godina sveučilišnih i stručnih studija s 18 znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica sveučilišta, a evaluirali su predmete, nastavnike i suradnike u tekućoj akademskoj godini.

ANKETA JE PRVI PUT PROVEDENA 2006. GODINE

● Jedinствена je sveučilišna studentska anketa 2006. godine krenula u „papirnatom“ obliku, od 2007. djelomice se provodi u elektroničkom obliku, a sada su priprema, provedba i obrada rezultata u potpunosti digitalizirane uz tehničku potporu tima Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek. Od rujna 2017. godine zaživjela je i mobilna aplikacija za pristupanje anketi.

U anketi je sudjelovalo 10 488 studenata što je 66.145 % od ukupno 15 856 studenata koji su mogli pristupiti anketi. Udio ispunjavanja ankete kreće se od 51.282 % (Odjel za fiziku) do 77.119 % (Katolički bogoslovni fakultet). Evaluirano je 2003 nastavnika i suradnika sa svih godina svih studijskih programa koji se izvode na Sveučilištu, a ukupno su studenti ispunili 194 725 anketa i time odgovorili na 1 363 075 pitanja. Studenti su nastav-nike i suradnike ocjenjivali ocjenama od jedan (najlošija ocjena) do pet (najbolja ocjena). Postignuta prosječna ocjena na razini cijelog Sveučilišta za nastavnike i suradnike iznosi 4,652.

Smanjenje diskriminacije među studentima

Zbog osiguravanja sigurnog okruženja u kojem studenti mogu biti uspješni, kreiran je i niz pitanja o pojavama različitih oblika diskriminacije. U anketi za akademsku godinu 2018./2019. ukupno su 171 studentica i student (1,65 % od ukupnoga broja studenata koji su pristupili anketi) osjetili diskriminaciju (bili u nepovoljnijem položaju u odnosu na druge studente), 95 studentica i studenta (0,92 %) bili su žrtvom uznemiravanja (neželjeno ponašanje bilo koje vrste), a 61 studentica i student (0,59 %) doživjeli su neželjena ponašanja (verbalna ili neverbalna) koja su seksualne naravi. Rezultati ankete upućuju na smanjenje broja studenata koji su se susretali s neželjenim ponašanjima u bilo kojem obliku diskriminacije. I ovom anketom osječki studenti poručili su kako misle da nastavnici na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku rade dobro i kvalitetno, kako su korektni u ocjenjivanju, redovito održavaju nastavu, razumljivo i kvalificirano predaju te da su studentima dostupni i otvoreni za suradnju. Također, studenti se na Sveučilištu u velikoj mjeri osjećaju sigurni od uznemiravanja i diskriminacije.

KORELACIJA OCJENA NASTAVNIKA I STUDENATA

● I ove akademske godine prikazana je korelacija ocjena koje su studenti dodijelili određenom nastavniku u anketi s ocjenama koje je isti nastavnik studentima dodijelio na ispitu. Te korelacije nisu potvrdile popularnu predrasudu po kojoj su bolje studentske ocjene dobili „blaži“, manje kritični nastavnici koji predaju „lakše“ predmete. Bez detaljne analize nije moguće donijeti utemeljene zaključke pa je te rezultate potrebno detaljnije opisati.

INICIJATIVA AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU

Apel za poboljšanje statusa umjetničkoga područja u sustavu visokoga obrazovanja

NA AKADEMIJI ZA UMJETNOST I KULTURU ODRŽAN
SASTANAK DEKANA UMJETNIČKIH AKADEMIJA

Antonio ŠABIĆ

N

a inicijativu je Akademije za umjetnost i kulturu 7. veljače 2020. godine u Osijeku održan sastanak svih dekanata umjetničkih akademija u Republici Hrvatskoj, potaknut sustavnim pogoršavanjem i nerazumijevanjem uvjeta i potreba rada koje svoje ishodište ima u Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Ministarstvo, uz neodgovarajuće zakon-sko i statusno tretiranje umjetničkih akademija i umjetničke nastave, dodatno pogoršava položaj akademija jednostranim nametanjem kolektivnoga ugovora sa sindikatima koji bitno zadiru u uvjete izvođenja nastave te programskim ugovorima koji se potpisuju sa sveučilištima na izravnu materijalnu štetu umjetničkih akademija. Nerazumijevanje se proteže i na Nacionalno vijeće za znanost, obrazovanje i tehnološki razvoj koje godinama ne rješava utemeljene zahtjeve umjetničkoga područja za uređenje sustava.

● Nakon dvosatne rasprave, u kojoj smo informirani o razgovorima koje vode umjetničke akademije Sveučilišta u Zagrebu s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, jednoglasno su doneseni zaključci o kojima vas ovim putem obavještavamo s nadom da ćete te naše zaključke prihvatiti kao apel u cilju poboljšanja statusa umjetničkoga područja u sustavu visokoga obrazovanja:

1. Potrebna je hitna financijska stabilizacija koja je u sustavu financiranja akademija prema broju studenata sasvim neodrživa. Što hitnije, radi poslovanja akademija, potrebno je definirati pitanje financiranja umjetničkih projekata i troškova poslovanja.

2. Potrebno je ustrojiti Povjerenstvo za umjetničko područje u čijem bi sastavu bili predstavnici Vlade, Sabora, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva kulture i umjetničkih akademija, a u MZO-u ustrojiti tijelo koje se bavi vertikalom umjetničkoga obrazovanja.

3. U cilju očuvanja umjetničko-znanstvenoga podmlatka u hitnoj izmjeni i dopuni zakona omogućiti izbor asistenta u umjetničkom području u zvanje sa statusom doktora za što je prijedlog upućen 7. veljače 2017. u Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH.

4. U cilju uređenja sustava i izjednačavanja sa znanstvenim područjem nužno je razmotriti prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama čiji je prijedlog upućen Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj 22. siječnja 2018.

5. Potrebno je uskladiti novi kolektivni ugovor s posebnostima umjetničkoga područja.

i kreativne industrije Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, red. prof. art. Davor Bobić, savjetnik dekanice Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, izv. prof. art. Davor Šarić, voditeljica Odsjeka za kreativne tehnologije Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, doc. art. Zlatko Kozina, voditelj Odsjeka za vizualne i medijske umjetnosti Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, izv. prof. art. Tatjana Bertok - Zupković, voditeljica Odsjeka za kazališnu umjetnost Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, izv. prof. mr. art. Franko Božac, član Odbora za znanstveni i umjetnički rad Sveučilišta J. Dobrile u Puli, red. prof. art. Istvan Romer s Muzičke akademije u Zagrebu. Osim njih na sastanku su bili predstavnici matičnih odbora za umjetničko i interdisciplinarno područje: red. prof. art. Kažimir Hrasce, predsjednik Matičnoga odbora za umjetničko područje, prof. dr. art. Enes Midžić, član Matičnoga odbora za umjetničko područje, prof. dr. sc. Damir Hasenay, potpredsjednik Matičnoga odbora za interdisciplinarno područje, red. prof. art. Massimo Brajković, član Muzičke akademije Pula u Matičnom odboru za umjetničko područje. Sastanku su nazočili i predstavnici Sveučilišta u Zagrebu i Osijeku, red. prof. art. Mladen Janjanin, prorektor za umjetničko područje i međunarodni položaj Sveučilišta i red. prof. dr. art. Robert Raponja, prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju, kao i predstavnice Agencije za znanost i visoko obrazovanje - Mirjana Gopić, dipl. iur., pomoćnica ravnateljice za pravne poslove i Dorotea Herold, dipl. iur., načelnica Ureda matičnih odbora i matičnih povjerenstava, tajnik Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku dr. sc. Tomislav Dagen, dipl. iur., mr. sc. Antonija Matić, voditeljica Ureda za znanost/umjetnost, programe, projekte EU i međuinstitucijsku suradnju Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, te Antonio Šabić, mag. oec., stručni suradnik za potporu studentima i razvoj karijera na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. Inicijativa je, sa svim zaključcima, dostavljena i premijeru Republike Hrvatske, ministrici znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Blaženki Divjak, ministrici kulture RH dr. sc. Nini Obuljen Koržinek kao i posebnom savjetniku predsjednika Vlade RH, akademiku Zvonku Kusiću.

PROJEKTI I PROGRAMI SASTAVNICA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Martina MIKRUT

Pravni fakultet Osijek

Proteklo je razdoblje bilo puno različitih aktivnosti za Pravni fakultet Osijek. Fokus Fakulteta usmjeren je na studente, razvoj i kvalitetu. Tako je u protekloj akademskoj godini dovršen i usvojen Akcijski plan za unaprjeđenje kvalitete za razdoblje od 17. lipnja 2019. - 17. lipnja 2024. godine.

Sukladno Akcijskom planu neprekidno se provode strateški važne aktivnosti za unaprjeđenje kvalitete studijskoga programa među kojima treba izdvojiti izradu novoga studijskog programa integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo i izmjenu studijskog programa Stručnoga upravnog studija. Među ostalim, namjera je ponuditi određeni broj izbornih kolegija prije posljednje godine studija prava te osuvremeniti program Stručnoga upravnog studija uvođenjem dodatnih praktičnih sadržaja. Već u prethodnoj su akademskoj godini provedene izmjene i dopune studijskoga programa integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo u opsegu manjem od 20 % studijskog programa. Osim što je osuvremenjen sadržaj obveznih kolegija, provedene su i prilagodbe postojećih te ponudeni novi sadržaji, odnosno 12 novih izbornih kolegija. Ujedno su provedene izmjene i dopune studijskoga programa preddiplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad, također u opsegu manjem od 20 % studijskog programa. Na integriranom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju Pravo nastavljen je rad na pripremi kolegija koje će podjednako domaći i inozemni studenti moći pohađati na engleskom jeziku što bi doprinijelo internacionalizaciji Fakulteta. Upisan je treći naraštaj preddiplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad te je nastavljeno praćenje kvalitete izvođenja tog studija, a dovršen je i Elaborat diplomskoga studija Socijalni rad. Neupitna je opravdanost ustrojavanja studija. U tom je smislu među prioritetima Fakulteta osigurati razvoj studija Socijalnog rada i omogućiti upisanim studentima nastavak studiranja na višim godinama. Studenti na svim studijskim programima u povećanom su broju sudjelovali u kliničkim vježbama na Općinskom sudu, u Državnom odvjetništvu i u javnobilježničkim i odvjetničkim uredima. Potpisani su sporazumi o suradnji s Ministarstvom pravosuđa RH vezano uz rad Pravne klinike „OSIJEK PRO BONO“ i stručnoj suradnji s Udrugom hrvatskih sudaca. Potpisan je i ugovor o partnerstvu s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Rijeci vezano uz provođenje projekta financiranog iz EU socijalnog fonda „PROVIDENTIA STUDIUM IURIS“. U svrhu znanstveno-nastavne i nastavne suradnje u organizaciji i realizaciji nastave na preddiplomskom sveučilišnom studiju Socijalni rad potpisan je niz sporazuma koji omogućuju studentima socijalnoga rada provođenje terenske nastave u svrhu upoznavanja ustroja i zadataka osnovnih nositelja socijalne skrbi. Ojačana je već ranije uspostavljena suradnja s udrugama poslodavaca i Hrvatskim zavo-

dom za zapošljavanje i njihovim Regionalnim uredom Osijek. Kliničke vježbe i drugi oblici vježbi i osposobljavanja omogućuju značajnom broju studenata kvalitetno povezivanje teorijskih i praktičnih znanja. To potvrđuju i povratne informacije poslodavaca i Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. U istom cilju Fakultet organizira brojna stručna studijska putovanja za studente (posjeti pravosuđu, političkim, poslovnim i drugim institucijama) kao i odlazak na brojna međunarodna pravna i pravnička natjecanja na kojima su studenti i protekle akademske godine ostvarili zamjetne rezultate. Tomu u prilog govori drugo osvojeno mjesto studenata prava na natjecanju Moot Court Croatia (MCC) 2018. Nadalje, Fakultet nastavlja s organiziranom pripremom i izvođenjem predavanja domaćih i inozemnih gostujućih predavača iz struke, znanosti i javnoga života, a u organizaciji pojedinih nastavnika/katedri/studija ili Studentskoga zbora Fakulteta. Također, u organizaciji se Studentskoga zbora i drugih aktivnih studentskih udruga (ELSA) te uz potporu fakultetske Uprave nastavio ciklus održavanja predavanja, tribina i radionica o aktualnim i važnim pravnim, gospodarskim, političkim i drugim društvenim temama. Uz priznate domaće i inozemne stručnjake, znanstvenike i javne djelatnike svoj su važan doprinos kao predavači ili organizatori dali nastavnici Pravnoga fakulteta Osijek. Posebno velik broj kvalitetnih izvannastavnih aktivnosti odvija se u okviru doktorskoga studija Pravo. Za istaknuti je održavanje doktorskoga kolokvija na kojem mentori i njihovi doktorandi, ali i ostali nastavnici studija, suradnici i gosti izmjenjuju iskustva vezano uz provedene aktivnosti i dogovaraju buduće aktivnosti. U akademskoj 2018./2019. uz potporu Fakulteta Studentski je zbor organizirao Prvi kongres studenata prava „Suvremeni aspekti i tendencije u razvoju prekršajnog prava“ (27. - 29. ožujka 2019.). Kvaliteta toga događaja posebice se ogleda i u tome što su predavanja održali vodeći pravni stručnjaci, teoretičari i praktičari iz područja prekr-

šajnog prava čije izučavanje do sada nije bilo predviđeno u okviru izvedbenoga plana studijskoga programa. S obzirom na recentni razvoj toga područja kroz praksu ESLJP i približavanje prekršajnog prava kaznenom pravu u širem smislu, rezultati održanog kongresa dali su važan poticaj Pravnom fakultetu u Osijeku za njegovu primjenu i afirmiranje u pojedinim studijskim programima. Prvi je korak učinjen uvođenjem izbornoga kolegija Osnove prekršajnog prava na specijalističkom diplomskom studiju Javna uprava. Najbolje redovite i izvanredne studente svih studijskih progra-

ma i studijskih godina neprekidno se nagrađuje u nekoliko kategorija. U akademskoj 2018./2019. godini broj nagrađenih studenata za ostvaren visok prosjek ocjena na svim studijskim godinama povećan je, s obzirom na dodijeljene nagrade, među studentima socijalnoga rada. Dodijeljene su i nagrade za izniman uspjeh u izvannastavnim aktivnostima kojima je primarna djelatnost iz područja prava i nagrade za najbolji znanstveno-istraživački i stručni rad. Posebno kvalitetan stručni i znanstveni studentski doprinos objavljeni su u fakultetskom časopisu „Paragraf“ za pravna i

društvena pitanja čije Uredništvo čine nastavnici i studenti. Tijekom ove akademske godine unaprijedile su se aktivnosti promocije Erasmus programa studentske, nastavničke i stručno-administrativne dolazne i odlazne mobilnosti, a dovršen je i cjelovit Erasmus protokol i set pratećih obrazaca koji znakovito doprinosi kvalitetnijem odvijanju Erasmus programa na Fakultetu. U okviru knjižnične djelatnosti dodatno je proširen djelokrug i opseg rada EDC-a, Europskog dokumentacijskog centra, čija je misija promicanje, razvijanje, podučavanje, istraživanje i diseminacija studijskih i istraživačkih djelovanja i znanja u području europskih integracija. U okviru knjižnice svoje djelovanje proširuje i Zelena pravna klinika radi osiguranja razvoja svijesti o nužnosti primjerene pravne zaštite prirode i okoliša. Godinu 2019. obilježilo je i veliko postignuće konferencije iz pravnih znanosti gdje je zbornik konferencije ECLIC indeksiran u prestižnoj bazi Web of Science. Zbornik radova „EU and comparative law issues and challenges series“ (ECLIC) prvi je put objavljen u okviru međunarodne znanstvene Jean Monnet konferencije „Procesni aspekti europskog prava“ održane 6. i 7. travnja 2017. na Pravnom fakultetu Osijek. Konferencija je organizirana u sklopu projekta Jean Monnet katedre za procesno pravo EU-a koji financira Europska komisija u okviru programa Erasmus+, a na njoj je aktivno sudjelovalo više od 50 znanstvenika i stručnjaka iz Hrvatske, regije i Europske unije. Nakon iznimnoga uspjeha konferencije održana je i druga konferencija pod naslovom „EU Law in context - adjustment to membership and challenges of the enlargement“, a aktivno je sudjelovalo više od 60 znanstvenika i stručnjaka iz Hrvatske, regije i EU-a. Zbornik ECLIC kao publikacija već je prvim brojem ušao u bazu HeinOnline, a drugi je broj ECLIC-a indeksiran i u bazi Web of Science. Treća ECLIC konferencija naslovljena „EU and Member States - legal and economic issues“ bila je ujedno i najbrojnija, a upravo je u tijeku priprema i četvrtoga iz-

danja konferencije. Još jedan iznimno važan projekt koji je obilježio 2019. godinu jest „Jean Monnet katedra za prekogranično kretanje djeteta u EU-u“. Europska je unija putem Agencije za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu pozitivno ocijenila i kroz sredstva predviđena Erasmus+ programom, a u okviru Jean Monnet aktivnosti, prihvatila financiranje prijavljenog projekta. Projekt je odobren za razdoblje od 1. rujna 2016. do 31. kolovoza 2019. godine. Polazište je projekta u tome da su na razini EU-a i drugih međunarodnih organizacija razvijeni brojni pravni alati usmjereni promicanju i zaštiti prava djece izložene prekograničnom kretanju koji pak nisu dostatno zastupljeni u postojećim kurikulumima Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Glavni je cilj toga projekta pružanje kvalitetne nastave i obrazovanja u širokom rasponu tema koje se vežu uz prekogranično kretanje djeteta u EU-a. Usporedno s nastavom i izvannastavnim aktivnostima provodit će se znanstvena istraživanja na projektom definiranim područjima. Rezultati projekta bit će stoga utemeljeni i na doktrini i na praktičnim problemima i praksi. Aktivnosti te Jean Monnet katedre govore u prilog sustavnoga i temeljitoga izučavanja pitanja zaštite prava djece i obitelji na Sveučilištu u Osijeku. Monografija kojom će rezultirati projekt osigurati će bazu za daljnju obuku studenata i stručne javnosti te će služiti kao potvrda znanstvene kompetitivnosti naše Sveučilišta. Projekt će imati pozitivan utjecaj ne samo na nastavnike i studente Pravnoga fakulteta Osijek, već i na studente drugih fakulteta, zainteresiranu akademsku, stručnu i širu javnost (sudce, odvjetnike, državne odvjetnike, posebne skrbnike za djecu, pravnike u centrima za socijalnu skrb, udruge poslodavaca, pravnike u nevladinom sektoru), na mlade znanstvenike i istraživače iz zemalja regije, na nastavnike u osnovnim školama kao i na sve zainteresirane građane. Ostali projekti koje bi valjalo naglasiti vezani su uz razvoj međunarodne suradnje, a to su projekt „Facilitating cross-border family life: towards a common European understanding“, koji provodi međunarodni konzorcij sedam partnera, zatim projekt „Protection of Abducting Mothers in Return Proceedings: Intersection between Domestic Violence and Parental Child Abduction“ koji provodi međunarodni konzorcij četiriju partnera. Tu je i projekt „The Legal Status and Protection of Internationally Displaced Persons, Refugees, Asylum Seekers and 'Invisible' Persons without IDs“ koji financira Institution for coordination and support of activities „Centre for South East European Law School Network“. Provodi ga također konzorcij četiriju partnera. Pravni fakultet Osijek partner je na svim navedenim projektima. Sve navedeno dobar je „uvod“ u aktivnosti, programe i projekte koje Pravni fakultet Osijek planira u sljedećem razdoblju.

NA PRAVNOM FAKULTETU OSIJEK ODRŽANA RADIONICA „PRAVA DJETETA“

U povodu 30 godina Konvencije o pravima djeteta

Mira LULIĆ

Dana 20. studenoga 1989. godine Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila je Konvenciju o pravima djeteta, temeljni dokument za promicanje i zaštitu prava djece diljem svijeta. Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku kojom se notifikacijom o sukcesiji Republika Hrvatska smatra strankom Konvencije o pravima djeteta od dana osamostaljenja, 8. listopada 1991. godine. Na Pravnom fakultetu Osijek u povodu 30 godina Konvencije o pravima djeteta, u suradnji Katedre građansko-pravnih i obiteljskopравnih znanosti i Europskoga dokumentacijskog centra, 8. prosinca 2019. godine održana je radionica „Prava djeteta“. Radionicu su pod mentorstvom doc. dr. sc. Nataše Lucić organizirali studenti Valentina Jurić, Antonela Peštanac i Marin Pudić, a uspješnoj provedbi radionice pridonijeli su svi seminari iz kolegija Obiteljsko pravo. U radionici su sudjelovali

učenici prvoga razreda OŠ Franje Krežme koje su studenti, na način prilagođen njihovoj dobi i zrelosti, kroz igru i kreativne zadatke upoznali s njihovim pravima. Učenici su posjetili knjižnicu Fakulteta, poslušali prigodnu prezentaciju studenata te sudjelovali u kvizu o dječjim pravima. Aktivnim sudjelovanjem u svim sadržajima radionice kao i uspješnim rješavanjem za njih pripremljenih zadataka učenici su pokazali veliko zanimanje za stjecanje znanja o dječjim pravima. Uzimajući u obzir zakonsku obvezu odgojno-obrazovnih ustanova da upoznaju učenike sa zaštitom dječjih prava, Pravni fakultet namjerava i ubuduće organizirati slične radionice za učenike različitih dobnih skupina i tako pomoći odgojno-obrazovnim ustanovama u ispunjavanju te zakonske obveze, ali i zainteresiranim studentima omogućiti da i za vrijeme studiranja prenose djeci, kao posebno ranjivoj skupini društva, znanja koja u području zaštite njihovih prava stječu na Pravnom fakultetu.

Ana KURTOVIĆ

PSIHOLOŠKO SAVJETOVANJE: SOCIJALNA ANKSIOZNOST

OSJEĆAJ NELAGODE, STRAHA I PANIKE

Socijalna je anksioznost osjećaj nelagode, straha ili čak panike koji se javlja u socijalnim situacijama, odnosno u situacijama koje uključuju druge ljude s kojima je osoba u interakciji ili samo u istom prostoru. Teško da se može naći osoba koja nije bar u nekoj mjeri ili bar u nekim situacijama doživjela socijalnu anksioznost. Prema tomu, u određenoj mjeri ona je uobičajena i očekivana u novim situacijama i s novim osobama, a stjecanjem iskustva obično slabi ili nestane u potpunosti. Međutim, određeni broj osoba osjeća ustrajne i intenzivne neugodne emocije u različitim socijalnim situacijama. Čak se procjenjuje da između 30 i 35 posto studenata pati od značajne socijalne anksioznosti koja im narušava kvalitetu života. Bitno je naglasiti da socijalna anksioznost nije strah od drugih ljudi, kako se često opisuje, nego je primarno strah od negativne evaluacije, sramoćenja, ismijavanja, odbačenosti i slično. Naime, socijalno se anksiozna osoba boji da će se osramotiti ili nekim svojim postupkom, odnosno izjavom, ili zbog toga što će drugi primijetiti da je uznemirena te ju zbog toga negativno procijeniti. Najčešći oblik socijalne anksioznosti na koji se studenti žale jest

strah od javnog nastupa što obično uključuje izlaganje seminara, usmene ispite, rasprave na nastavi, dakle bilo koja situacija gdje bi trebali govoriti pred drugim osobama bilo da je riječ o profesorima/autoritetima ili kolegama. Međutim, socijalna je anksioznost mnogo šira pojava i može biti vezana uz različite situacije, od odlaska na zabavu (osobito ako će tamo biti nepoznatih osoba), u trgovinu, restoran, kafić, banku, referadu, telefoniranje pa do obične šetnje ulicom. Dakle, bilo koja situacija u kojoj bi osoba bila u interakciji s drugim ljudima ili bila izložena njihovom pogledu. Ovisno o tome koliko je općenita i intenzivna u različitim situacijama, socijalna će anksioznost najčešće voditi ili izbjegavanju situacija ili se te situacije trpe uz vrlo visoku nelagodu što povećava stres i rizik za različite druge probleme. Nažalost, to najčešće nije sve, odnosno socijalna anksioznost nije prisutna samo u socijalnim situacijama, nego i mnogo prije i poslije njih. Osobe se često brinu oko socijalnih situacija mnogo prije nego što se one dogode – riječ je o anticipatornoj anksioznosti koja se povećava kako se situacija približava. Također, nakon što situacija prođe, osim

što osjete olakšanje, najčešće se neugodni osjećaji zadržavaju dosta dugo i popraćeni su preispitivanjem svakoga svojeg postupka, zaključivanjem (najčešće negativnim) o svojim postupcima i reakcijama drugih, predbacivanjem samomu sebi, samooskrivljavanjem i slično. Prema tomu, socijalna anksioznost ne podrazumijeva samo neugodne osjećaje, nego i misli koje dovode do tih osjećaja. To su obično vjerovanja o socijalnim situacijama i predviđanja na temelju njih. Ta su vjerovanja većinom naučena temeljem iskustva ili poruka koje smo dobivali tijekom odrastanja. Neka od njih mogu biti djelomice točna (primjerice da nas vršnjaci, koji su nas ismijavali u školi, ne vole), ali zaključci koji proizlaze iz njih najčešće nisu. Najvjerovatnije nije točno, a još manje sigurno, da nas nitko ne voli ili se ne želi družiti s nama, niti je točno da će se ista stvar ponavljati sa svim drugim ljudima s kojima dolazimo u kontakt. Još su manje točni zaključci koji se stvaraju o sebi samima. Primjerice, socijalno anksiozne osobe često za sebe vjeruju da su socijalno neadekvatne, da su drugima nezanimljive, dosadne, neprivlačne. Međutim, takva su vjerovanja nastala prilično

proizvoljnim zaključivanjem i praktički nemaju nikakvih dokaza. Dakle, vjerovanja vezana uz socijalne situacije većinom sadrže opasnost. Predviđanja koja proizlaze iz tih općenitih vjerovanja stvaraju se kroz različite situacije te osoba u svaku socijalnu situaciju u koju ulazi, ulazi s predviđanjima poput „reći ću nešto glupo“, „osramotit ću se“ za koje vjeruje da su točna. Međutim, iako je moguće da se zbog anksioznosti osoba zbuni i kaže nešto pogrešno ili nešto zaboravi reći, mala je vjerojatnost da će posljedice toga biti toliko katastrofalne kako ih ona zamišlja. Drugo je često predviđanje „bit ću toliko nervozan da neću izdržati“ što najčešće vodi izbjegavanju mnogih situacija. Međutim, u pitanju je također preuveličano predviđanje jer nervoza koja se zamišlja najčešće je mnogo veća nego ona koja se doživi. Ono što je vjerojatno točno jest da će osoba biti nervozna ili ustrašena u toj situaciji, ali je najvjerovatnije da će ne samo moći izdržati tu nervozu, nego i odraditi zadatke unatoč njoj. Također, često je „čitanje misli“, odnosno čvrsto uvjerenje da znaju što će drugi ljudi misliti ili već misle o njima iako nikada nitko to

nije izrekao niti pokazao. Tako će socijalno anksiozne osobe često imati misli poput „mislit će da sam glupa“, „sigurno sam im dosadna“ i ustrajati u takvim tumačenjima iako nemaju dokaze za to te istovremeno ignorirati znakove koji bi mogli upućivati na suprotan zaključak.

Već je spomenuto da se socijalno anksiozne osobe brinu oko toga koliko je njihova anksioznost vidljiva drugima i kakve posljedice to ima. Najjednostavnije rečeno, ono što jako osjećamo, pretpostavljamo da se jako i vidi. Međutim, iako neki znakovi anksioznosti jesu vidljivi, primjerice crvenjenje lica, drhtanje ruku ili glasa, većina je znakova ili nevidljiva drugima ili vrlo malo vidljiva. Također, socijalno anksiozne osobe procjenjuju pozornost koju drugi obraćaju na znakove anksioznosti, najviše zbog toga što su one same jako fokusirane na te znakove. I konačno, procjenjuje se i značenje koje se pridaje tim znakovima, u smislu da pretpostavljaju da će drugi misliti loše o njima ako vide da su nervozni. Međutim, pokazuje se da većina ljudi ili ne obraća pozornost na takve znakove ili ih primjećuje, ali im ne pridaje nikakvo značenje.

Osim tih tipičnih pogrešaka u razmišljanju, socijalno anksiozne osobe često osjećaju velik pritisak da moraju pričati nešto jako zanimljivo ili da moraju cijelo vrijeme održavati razgovor, zanemarujući činjenicu da se odgovornost za razgovor dijeli među ljudima koji ga vode kao i činjenicu da većina neformalnih razgovora ima stanke, prekide i šutnje koji ne moraju biti neugodni ako im se ne pridaje velika pozornost ili neugodno značenje.

Uz socijalnu anksioznost vežu se mnoge pristranosti i pogreške u zaključivanju koje dovode do neugodnih emocija u socijalnim situacijama, potiču osobu na izbjegavanje i održavaju problem. Stoga je korisno pokušati osvijestiti zaključke i predviđanja vezana uz razne situacije te promisliti o tome temeljem čega su ona nastala, koliko su točna ili netočna, postoje li neka druga, logičnija objašnjenja kako bi se naučilo racionalnije promišljati o tim situacijama. Važno je imati na umu da je socijalna anksioznost naučen odgovor koji se automatizirao tijekom vremena, ali da je moguće naučiti drukčiji način reagiranja u socijalnim situacijama i pristupati im s više samopouzdanja.

USPJEŠNA SURADNJA AGENCIJE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE, PORTALA MEDIJSKAPISMENOST.HR I AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

Odabrani i predstavljeni najbolji studentski videouradci na temu govora mržnje i elektroničkoga zlostavljanja

Dana 17. siječnja 2020. u Salonu 33 Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku održano je proglašenje i predstavljanje najboljih studentskih kratkih videouradaka (filmica) usmjerenih na temu suzbijanja i borbe protiv produciranja i širenja govora mržnje (hate speech) i elektroničkoga zlostavljanja (cyberbullying) putem medija. Izbor najboljih studentskih videouradaka proveden je u suradnji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Agencije za elektroničke medije i nacionalnoga internetskog portala medijskapismenost.hr. Od kraja studenoga 2019. do sredine siječnja 2020. studenti treće godine preddiplomskoga studija, smjera Medijska kultura - njih ukupno 22 podijeljenih u sedam skupina - kao praktičan zadatak u okviru obveznoga stručnog kolegija Medijska pismenost i civilno društvo osmišljavali su, snimali i montirali videouratke na navedene aktualne teme, a potom ih je ocijenilo i bodovalo peteročlano stručno povjerenstvo. Povjerenstvo su činili: zamjenik ravnatelja Agencije za elektroničke medije Robert Tomljenović; glavna urednica portala medijskapismenost.hr Ana Dokler; izv. prof. art. Davor Šarić, nositelj nekoliko filmskih i videokolegija na osječkoj Akademiji (i voditelj Odsjeka za kreativne tehnologije); doc. dr. sc. Ivica Šola, nositelj kolegija Medijska pismenost i civilno društvo te Tomislav Levak, asistent na tom kolegiju i Odsjeku za kulturu, medije i menadž-

žment Akademije. Svoje je mišljenje dala i prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić, dekanica Akademije. Rezultate toga izbora pred svim studentima sudionicima te predstavnicima niza nacionalnih i lokalnih medijskih kuća objavilo je troje od petero članova povjerenstva: Robert Tomljenović, Ana Dokler i Tomislav Levak. Kako je istaknuto, većinom glasova pobijedio je studentski videouradak naslovljen „Pazi što govoriš!“ koji su zajednički potpisali Ana Ajhenberger, Iva Martinović, Šimun Padovan i Lora Vukušić. Tom prigodom oni su dobili i simbolične darove Agencije, a ostalim su studentima uručeni promidžbeni tiskani materijali i izdanja usmjerena na razvoj medijske pismenosti. Nakon toga prikazan je prvo pobjednički, a potom i svi ostali videouradci koje su članovi povjerenstva analizirali i prokommentirali sa studentima. „U našem videouratku obradili smo teme govora mržnje i elektroničkog zlostavljanja kao, nažalost, dijela internetskog prostora. Kroz glumce i njihove izraze lica te kroz komentare koji su izvučeni s interneta pokušali smo najbolje dočarati na koji način i u kojem opsegu takvi komentari utječu na čovjeka. Odabirom i muškoga i ženskoga glumca prikazujemo kako zapravo ne postoji razlika između spolova kada su emocije u pitanju te smo time probali razbiti stigmatu kako muškarci ne plaču“, izjavila je Iva Martinović, jedna od članica tima koji je snimio najbolji video. „U lipnju 2019. godinu Agencija za elektroničke medije i portal medijskapismenost.

UPUTE STUDENTIMA I OKVIRI ZA VIDEOURATKE

● Studentski mentor Tomislav Levak objasnio je i kakve su bile osnovne upute studentima i okviri u kojima su morali stvoriti svoje videouratke. „Za stvaranje videouradaka nije bilo nužno da studenti imaju profesionalnu kameru ili fotoaparat s kamerom. Mogli su ga snimiti, a svi su praktički tako i napravili, i pomoću svojih mobitela. Također, na raspolaganju su imali i niz programa, aplikacija i načina montaže prilagođenih upravo za 'pametne' telefone. Trajanje filmica nije trebalo biti kraće od 45 sekundi ni dulje od 75 sekundi. Uz fotografiju mogli su koristiti sve što su htjeli – govor, glazbu, titlove, različite audio i videoefekte. Bilo je poželjno da na početku i/li na kraju imaju kakvu poruku ili objašnjenje o čemu je riječ u videouratku, odnosno što je njegova glavna tema. Studentima je također rečeno kako trebaju imati na umu da bi njihov uradak trebao izgledati kao pravi videospot za neku kampanju jer će najbolji, ili nekoliko njih, biti objavljeni na portalu medijskapismenost.hr i/li distribuirani putem društvenih mreža. U videouratku mogle su biti obuhvaćene različite vrste medija, ali bilo je poželjno da se usredotoče na širenje govora mržnje i elektroničko zlostavljanje putem novih medija, posebice društvenih mreža i komunikacijskih platformi. Većina ih je u videouratku obradila ono što im je najbliže i čime se najčešće koriste, a to je, naravno, 'pametni' telefon“, pojasnio je Levak.

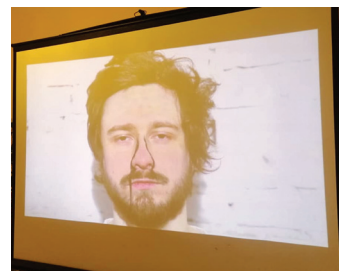
GOSTUJUĆA PREDAVANJA NA AKTUALNE TEME

● Nakon proglašenja i predstavljanja studentskih videouradaka održana su zanimljiva i interaktivna gostujuća predavanja za studente i ostale posjetitelje. Robert Tomljenović govorio je na temu „Zašto je potrebno regulirati medije?“, a Ana Dokler na temu „Kako putem medija poticati medijsku pismenost?“. Oboje su privukli veliku pozornost nazočnih jasnim objašnjenjima te aktualnim primjerima iz Hrvatske i svijeta.

hr potpisali su sporazum o suradnji s deset hrvatskih visokoskolskih institucija, a jedna je od njih i osječka Akademija. Kolega Tomislav Levak koordinator je te suradnje. S osječkom Akademijom za sada najkvalitetnije i neprekidno surađujemo, a ovaj je izbor prvi konkretan i zajednički osmišljen i realiziran projekt Agencije, portala i Akademije. Zahvaljujem svima koji su pomogli u organizaciji i realizaciji, a moram priznati da me ugodno iznenadila kvaliteta studentskih videouradaka. Izbor najboljih bio je zbilja težak“, naglasila je Ana Dokler. „Cilj je takvih uradaka upućivati na potrebu kritičkoga razmišljanja i razvijanja medijske pismenosti kako bismo znali tko je što objavio. Medijski su prostori prepuni tzv. junk news ili 'vijesti smeća', ali i elektroničkog nasilja što znatno utječe na mlade i razvoj njihove psihe. Mladi, ali i njihovi roditelji moraju se naučiti zaštititi od manipulacija i medijske propagande, posebice na društvenim mrežama i komunikacijskim platformama koje su znatno opasnije od klasičnih medija“,

dodao je Robert Tomljenović. „Budući da sam u okviru kolegija Medijska pismenost i civilno društvo tijekom zimskoga semestra s tim studentima na teorijski i praktičan način obrađivao navedene i druge aktualne i osjetljive teme iz domene medijske pismenosti, u prvom redu iznimno sam zadovoljan visokom razinom znanja i upućenosti u teme koje su im bile zadane.

Još više me raduje činjenica da su studenti iskazali kreativnost, inovativnost i empatiju prema osobama, posebice djeci i mladima, koji su, nažalost, izloženi govoru mržnje i elektroničkom zlostavljanju. Prema mojem mišljenju, bar tri ili četiri pristigla videouratka mogla bi mirne duše, uz te sitnije tehničke ili sadržajne korekcije, biti emitirana u okviru neke stvarne, a ne samo fiktivne, kampanje protiv navedenih problema koji ponekad imaju i tragičan epilog“, zaključio je Tomislav Levak uz najavu kako će svi videouradci biti objavljeni na službenoj internetskoj stranici osječke Akademije. (medijskapismenost.hr)

Prizor iz nagrađenog studentskog videorada „Pazi što govoriš“

Edukativni materijali u izdanju Agencije za elektroničke medije također su darovani studentima.

FizOS-PopuOS – popularizacija znanosti na Odjelu za fiziku

Denis STANIĆ

Tijekom 2019. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja Odjelu za fiziku odobrilo je program popularizacije znanosti naslovljen FizOS-PopuOS. Nositelj je projekta Odjel za fiziku, a partner je podružnica Hrvatskoga fizikalnog društva u Osijeku. Jedna od aktivnosti u sklopu programa bili su Prirodoslovni razgovori tijekom kojih je održan niz popularno-znanstvenih predavanja na Odjelu za fiziku:

• prof. dr. sc. Ivica Puljak, FER Zagreb, Split, Budućnost svemira i ljudskog roda (7. ožujka 2019.)

• prof. dr. sc. Dubravko Horvat, FER Zagreb, Kvantna računalna – važan segment kvantnih tehnologija (17. travnja 2019.)

• dr. sc. Saša Ceci, IRB, Zagreb, Kome treba ta popularizacija znanosti (20. rujna 2019.)

• prof. dr. sc. Vladis Vujnović, PMF, Zagreb, Kako je otkriven današnji svemir? (4. studenoga 2019.)

• prof. dr. sc. Vjera Lopac, FKIT, Zagreb, Korjenite promjene definicija u Međunarodnom

sustavu jedinica (SI), (20. studenog 2019.)

• izv. prof. dr. sc. Ivana Ivančić Baće, PMF, Zagreb, Kako pripitomiti lisicu (i stvoriti psa); predavanje održano u Klubu Knjižare Nova u Osijeku (20. studenog 2019.)

• doc. dr. sc. Dalibor Paar, PMF, Zagreb, Od meteora i procesa u okolišu do kvantnih računala i umjetne inteligencije (6. prosinca 2019.)

• Lovorko Marić, Zagreb, Zemlja jutarnje tišine, predavanje održano u Klubu Knjižare Nova u Osijeku (13. prosinca 2019.)

S FAKULTETA I ODJELA

POPULARNA SRIJEDA NA FAKULTETU AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI U OSIJEKU

TEMA PREDAVANJA: Osobna iskustva Marka Pipunića u poduzetništvu

Uprvo ovogodišnje Popularnoj srijedi Fakulteta agro-biotehničkih znanosti Osijek, predavanje je održao Marko Pipunić, dipl.ing.agr., vlasnik tvrtke Žito d.o.o., jedne od vodećih tvrtki iz područja poljoprivrede i proizvodnje hrane, osobito važne za istočnu Hrvatsku. Iza gosp. Pipunića stoji vrlo uspješna tvrtka koja zapošljava veliki broj ljudi, te mladi

inženjeri s Fakulteta agro-biotehničkih znanosti koji svojim radom doprinose razvoju Slavonije i Baranje. Na predavanju je bilo prisutno više od 70 posjetitelja, studenata, profesora i gospodarstvenika. Tema predavanja bila su osobna iskustva gosp. Pipunića u poduzetništvu, kako je započeo prije 30 godina otvaranjem male tvrtke, koja je prerasla u jednu od najvećih i vodećih tvrtki u Republici

Hrvatskoj. Na zanimljiv i popularan način gosp. Marko Pipunić prezentirao je svoja iskustva i viđenje poduzetništva pod naslovom "Iz moje perspektive". Svojim predavanjem je na entuzijastičan način govorio o važnosti mladih u kreiranju agrarnog biznisa i mogućnostima kako unaprijediti živote ljudi u našoj regiji i kako im osigurati bolju budućnost. Na vrlo inspirativan način istaknuo je kako se mladi

ne bi trebali bojati novih ideja i izazova, da ponekad trebaju promijeniti put kojim idu, kao i alate koji koriste za ostvarenje svojih ciljeva, jer jedino tako mogu nešto naučiti, postati uspješni i doprinijeti razvoju našeg društva. Istaknuo

je i kako je vrlo važno učiti od drugih i okružiti se ljudima koji su bolji od njih samih, jer će tako moći donositi prave odluke. Mladima je poručio i da ih neuspjeh ne treba obeshrabriti, nego da iz njega trebaju naučiti i probati biti bolji

i uspješniji te da ne odustaju od svojih ciljeva ako u njih vjeruju. Glavna motivacija gospodinu Pipuniću je oduvijek bila stvaranje novih i dodanih vrijednosti što mu i danas donosi osobito zadovoljstvo i entuzijazam u njegovom poslu.

XXXIII. SVEČANA PROMOCIJA magistara inženjera strojarstva i sveučilišnih prvostupnika inženjera strojarstva Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu

Mirjana SENIĆ

Dana 20. veljače 2020. u Kazališno-koncertnoj dvorani „Ivana Brlić-Mazuranić“ u Slavonskom Brodu održana je XXXIII. svečana promocija magistara/magistrica inženjera/inženjerki strojarstva te sveučilišnih prvostupnika/prvostupnica inženjera/inženjerki strojarstva (baccalaureus/baccalaurea) Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu. Promocijski su odbor činili članovi Uprave Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu: dekan prof. dr. sc. Ivan Samardžić, prodekan za nastavu prof. dr. sc. Željko Ivandić, prodekan za znanost prof. dr. sc. Antun Stoić, prodekan za razvoj i suradnju s gospodarstvom prof. dr. sc. Ivica Kladačić i prodekan za međunarodnu suradnju i mobilnost prof. dr. sc. Goran Šimunović te tajnica Fakulteta Mirjana Senić, dipl. iur., i voditeljica Ureda za studente Marija Durić, mag. prim. educ. Sveukupno je promovirano 187 promoviranih, od čega: 91 magistar inženjer strojarstva te 96 prvostupnika inženjera strojarstva (baccalaureus) Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu.

Do sada je na Strojarskom fakultetu u Slavonskom Brodu sveukupno diplomiralo 2 650 studenata od čega su na sveučilišnom posljediplomskom (doktorskom) studiju akademski stupanj doktora znanosti steklo je 16 studenata, akademski stupanj magistra znanosti steklo je 16 studenata, akademski naziv sveučilišnih specijalista strojarstva steklo je 20 studenata, akademski naziv magistar inženjer strojarstva steklo je 635 studenata, akademski naziv sveučilišnih prvostupnika (baccalaureus) inženjera strojarstva steklo je 888 studenata, a sveučilišni je dodiplomski studij završilo 597 studenata, stručni dodiplomski studij 445 studenata te preddiplomski stručni studij 16 studenata.

Svečanost je promociji, uz nastavnice Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu i obitelji promoviranih, nazočio i rektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju red. prof. dr. art. Robert Raponja, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, te predstavnici sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i predstavnici ostalih ustanova visokoga obrazovanja. U ime Grada Slavonskoga Broda svečanost promociji nazočio je i zamjenik gradonačelnika Hrvoje Andrić, prof., a u ime Brodsko-posavske županije zamjenik župana Damir Mirković, dipl. oec., te pročelnica Upravnoga odjela za obrazovanje, sport i kulturu dr. sc. Anica Vukačević. Svečanost promociji nazočili su i predstavnici gospodarstvenika te ostali uvaženi gosti. Za postignut uspjeh u studijskoj godini i izvrsnost tijekom studija Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu u povodu XXXIII. Svečane promocije sveučilišnih specijalista strojarstva, magistara inženjera strojarstva i sveučilišnih prvostupnika inženjera strojarstva Strojarskoga fakulteta u Sla-

vonskom Brodu dodijelio je nagrade koje se sastoje od priznanja, novčane nagrade u iznosu od 1000,00 kuna te Strojarskoga priručnika Bojana Krauta. U ime Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu nagrađeni su sljedeći studenti:

• PETAR POLJAK, student II. godine sveučilišnoga preddiplomskog studija Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu za prosjek ocjena 4,818;

• IVICA MATOŠEVIĆ, student III. godine sveučilišnoga preddiplomskog studija Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu za prosjek ocjena 4,429;

• VIJENCESLAV DAMIČEVIĆ, student I. godine sveučilišnoga diplomskog studija Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu za prosjek ocjena 4,182;

• ALEN DEANOVIĆ, student I. godine sveučilišnoga diplomskog studija Strojarskoga fakulteta u Slavonskom Brodu za prosjek ocjena 4,121;

• LUCIJA RUDEŽ, student I. godine sveučilišnoga diplomskog studija Energetskoga postrojenja za prosjek ocjena 4,182;

• LUKA ŠARLIJA, student II. godine sveučilišnoga diplomskog studija Konstrukcije i razvoj proizvoda za prosjek ocjena 4,917;

• LUKA FRANJKOVIĆ, student II. godine sveučilišnoga diplomskog studija Logistika proizvodnje za prosjek ocjena 4,750;

• JURAJ BARUKČIĆ, student II. godine sveučilišnoga diplomskog studija Strojarske tehnologije za prosjek ocjena 4,750;

• IVAN RAGUŽ, najbolji diplomant 2018./2019. (ukupan prosjek ocjena na preddiplomskom i diplomskom studiju 5,000).

IZVJEŠĆE S 4. PREDAVANJA OTVORENOGA ČETVRTKA

Nogomet, identitet, huliganizam: povijesno-kulturološki ogled o fenomenu navijačkog pokreta

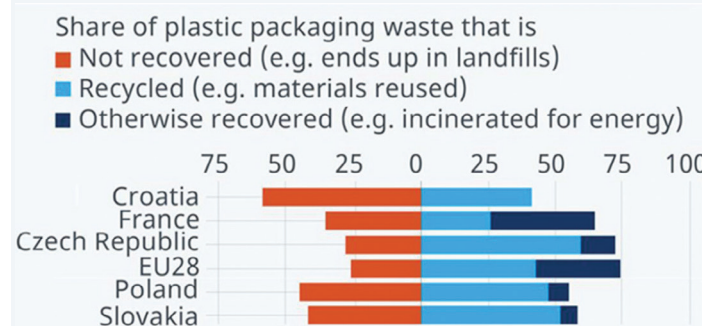
Stephanie JUG,
Jasna POLJAK REHLICKI

Dana 30. siječnja 2020. godine održano je još jedno predavanje Otvorenoga četvrtka na Filozofskom fakultetu Osijek. Doc. dr. sc. Domagoj Tomas s Odsjeka za povijest govorio je o najvažnijoj sporednoj stvari na svijetu – nogometu te navijačkom pokretu koji je, kao popratna pojava, sve prisutniji i vidljiviji u posljednjih nekoliko desetljeća. Dok neki navijače često vežu uz huliganizam, za neke je navijaanje jedan od važnijih čimbenika vlastitoga identiteta, jezgra

(lokal)patriotizma pa čak i stil života. Istražujući tu supkulturu s aspekta socijalne i kulturne povijesti doc. dr. sc. Tomas utvrdio je da danas navijači pojedinih zemalja i klubova imaju kolektivni identitet koji se manifestira kroz obrasce ponašanja,

odijevanja, rituale, organizaciju pa i umjetnički izričaj (posebice glazba i likovni izričaj). Kroz brojne je primjere publici pokazao da navijanje često nije odraz samo ljubavi prema omiljenom klubu, već navijači često izriču političke stavove na tribinama; odaju počast komu ili pak upućuju na različite političke, društvene i povijesne nepravde. Iduće predavanje Otvorenoga četvrtka održat će se 27. veljače 2020. godine. Atila Lukić sa Sveučilišta u Zadru predavat će na temu „Inspiracijska pornografija: humanitarne akcije i antropološki modeli neoliberalizma.“

Prijavljen H2020 projekt Worthy Plastics

Dražan KOZAK

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku sa svojim dvjema sastavnicama – Strojarskim fakultetom u Slavonskom Brodu i Ekonomskim fakultetom u Osijeku – partner je u prijavi projekta pod naslovom European Plastics: Shift from Waste to a Valuable Resource. Podnositelj je prijave na natječaj Europske komisije H2020-SC5-2018-2019-2020 Czech University of Life Sciences Prague, a partneri su u konzorciju deset institucija iz pet država (Češka, Slovačka, Francuska, Poljska i Hrvatska). Proračun je projekta 3,6 milijuna eura.

plastike i odrediti ključna područja za moguća poboljšanja kako bi se osigurao prijelaz s linearnoga na kružni sustav postupanja s plastičnim otpadom.

Prema dostupnim statističkim podacima za 2016. godinu, ukupna količina industrijskoga otpada u Hrvatskoj iznosi 2.107,017 tona. Ukupna količina komunalnog otpada iznosi 1.679,765 tona (392 kg godišnje po stanovniku). Pri tome je udio razvrstanoga prikupljenoga otpada svega 26 %. Najviše se razvrstano prikupi prema kategorijama: papira i kartona 35,8 %, glomaznoga otpada 14,89 %, biootpada 14,26 %, stakla 9,98 %, plastike 8,9 %, električnoga i elektroničkoga otpada 8,2 %, metala 2,07 %, drva 1,66 %, tekstila 0,54 %, baterija 0,1 % i drugoga otpada 3,6 %.

• Ciljevi su projekta:

1. odrediti i kvantificirati sve utjecaje na okoliš i socijalne aspekte postojećega i novoga sustava za postupanje s plastičnim otpadom;
2. procijeniti učinkovitost i održivost postojećega i predloženoga postupka uporabe plastičnoga otpada s ekonomskoga, pravnoga, socijalnoga, okolišnoga i tehnološkoga pogleda kako bi se kreirao održiv poslovni model za nove inovativne pristupe;
3. procijeniti isplativost uporabe različitih tipova

• U Hrvatskoj se trenutno reciklira samo 21 % (353 823 tona) komunalnoga otpada, a ostatak se odlazi na odlagališta zakopavanjem i prekrivanjem tla. Pri tome je nešto bolji udio za plastiku koja se reciklira (prema fotografiji), ali još je uvijek udio plastike koja se ne reciklira i/ili ne koristi za energiju koja nastaje spaljivanjem plastike najveći od svih članica konzorcija.

ZIMSKA ŠKOLA FIZIKE

Denis STANIĆ

Na Odjelu za fiziku Sveučilišta u Osijeku u subotu 1. veljače održana je 16. po redu Zimska škola fizike za učenike osnovnih škola u organizaciji Odjela za fiziku, Agencije za odgoj i obrazovanje, Županijskoga stručnog vijeća učitelja fizike Osječko-baranjske županije – Istok te podružnice Hrvatskoga fizikalnog društva u Osijeku pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije.

Zimska škola fizike pruža učenicima priliku da sami uzmu aparaturu u svoje ruke i dožive fiziku na neposredan način, kroz igru, neopterećeni pogreškama i ocjenjivanjem. Cilj je škole pobuditi kod učenika zanimanje za fiziku i prirodne znanosti te da za svoj studij i životni poziv odaberu STEM područje. Na Zimskoj školi sudjelovalo je oko stotinu učenika sedmih i osmih razreda i četrdesetak učitelja. Tema radionica za učenike sedmih razreda bilo je trenje, a tema za učenike osmih razreda bio je elektromagnetizam. Radionice su pripremili nastavnici

ci Odjela za fiziku, a vodili su ih studenti Odjela za fiziku pod vodstvom nastavnika osnovnih škola. Na taj su način i budućim nastavnicima, a današnji studenti stekli vrijedno iskustvo u radu s učenicima, ali i osmišljavanju i izvođenju pokusa koji su dio nastave fizike. Usporedno su se održavale i radionice za učitelje: Potreba fotografije u nastavi fizike voditeljica Matka Babić, prof., te Znanstveno obrazovanje od rane dobi voditeljica doc. dr. sc. Dalibora Paara s PMF-a u Zagrebu. Naglasak je bio na nastavi utemeljenoj na pokusima, a prikazano je i jedno moguće

CIKLUS OTVORENOG ČETVRTKA NA FILOZOFSKOM FAKULTETU

Izvješće s 3. predavanja Otvorenoga četvrtka

Stephanie JUG i
Jasna POLJAK REHLICKI

Dana 19. prosinca 2019. godine održano je treće predavanje u sklopu 8. ciklusa Otvorenoga četvrtka, popularno-znanstvenih predavanja na Filozofskom fakultetu Osijek. Prof. dr. sc. Gorica Vuletić s Odsjeka za psihologiju te izv. dr. sc. Tanja Građević s Odsjeka za engleski jezik i književnost govorile su na temu „Bolest je rat ili putovanje? Uloga jezika u komunikaciji liječnik – pacijent.“

Predavanje je proizišlo iz UNI-OS-ova projekta „Figurativni jezik u zdravstvenoj komunikaciji“ čiji je nositelj akademik Mario Brdar s Odsjeka za engleski jezik i književnost, a predavačice su predstavile rezultate svojega interdisciplinarnog istraživanja vezanoga uz ulogu i utjecaj slikovitoga jezika u komunikaciji

između zdravstvenih djelatnika i pacijenata. Već su ranija istraživanja o toj temi uputila na to da jezik igra veliku ulogu u posebice teškim zdravstvenim slučajevima kao što su kronične bolesti ili karcinomi, pogotovo kada se govori o simptomima, tretmanima, oporavku i mogućoj smrti pacijenta. Polazeći od psiholoških istraživanja iskustva doživljavanja nekih kroničnih bolesti i zdravstvene komunikacije na hrvatskom jeziku, pokazalo se da su vrlo česti slikoviti izrazi temeljeni na kon-

ceptualnim metaforama kao što su Bolest je neprijatelj ili Bolest je putovanje. Time se postije različito uokvirivanje iskustva bolesti pri čemu je uporaba jezika i posljedično doživljaja bolesti i komunikacije oboljelih i okoline vrlo individualna i ovisi o kontekstu u kojem oni žive i rade. Zaključak projekta i ovoga predavanja jest da je figurativan jezik itekako prisutan u zdravstvenoj komunikaciji te da može imati i pozitivan i negativan utjecaj na liječenje i ozdravljenje.

Na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku prva obrana diplomskih radova na stranom jeziku

PRVI DIPLOMSKI RADOVI NA ENGLESKOM JEZIKU

Mirna HABUDA-STANIĆ

Krajem prošle akademske godine po prvi put na Prehrambeno-tehnološkog fakultetu Osijek, ali i na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, obranjena su dva diplomatska rada napisana na engleskom jeziku.

Bivše studentice Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, danas magistre inženjerstva, Ana Tutu i Andela Zeko-Pivač eksperimentalni dio svojih diplomskih radova izradile su na prestižnom međunarodnom Norveškom sveučilištu za znanost i tehnologiju (NTNU) gdje su, uz financijsku potporu programa ERASMUS+ KA1 mobilnost studenata, boravile tijekom 2019. godine na Katedri za inženjerstvo voda i otpadnih voda. Teme obaju diplomskih radova vezane su uz inovacije u području tehnologije vode i mogućnost uporabe nutrijenata tijekom pročišćavanja otpadnih voda.

Ana Tutu i Andela Zeko-Pivač bile su prve studentice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a ujedno i prve studentice iz Hrvatske koje su boravile i radile na NTNU-u. Navedene diplomske radove Ana i Andela izradile su u sklopu suradnje znanstveno-istraživačkoga tima prof. dr. Sveinunga Sagrova s Norveškoga sveučilišta za znanost i tehnologiju u Trondheimu i izv. prof. dr. sc. Mirne Habuda-Stanić s Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek koja je ujedno i mentorica

obaju diplomskih radova. Započela suradnja Norveškoga sveučilišta za znanost i tehnologiju i Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek planira se nastaviti i dalje prijavom zajedničkih projekata iz područja pročišćavanja otpadnih voda te daljnjom razmjenom studenata i znanstveno-nastavnoga osoblja.

Prema listi World University Rankings za 2019. godinu, časopisa Times Higher Education, Norveško sveučilište za znanost i tehnologiju nalazi se među 400 najboljih sveučilišta u svijetu.

EDUKATIVNI PROJEKT UDRUGE TEHNOS

EDUKATIVNI PROJEKT „VODA I ČOVJEK“

Mirna HABUDA-STANIĆ

Ovih dana privodi se kraju provedba edukativnoga projekta Udruge bivših studenata i prijatelja Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek - TehnOS, Prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Osijek i Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek naslovljenoga „Voda i čovjek“. Treći je to u nizu edukativnih projekata koji je Udruga TehnOS realizirala uz financijsku potporu Osječko-baranjske županije. Cilj projekta bila je popularizacija znanosti i edukacija učenika osnovnih i srednjih škola, studenata te šire javnosti Osječko-baranjske županije o znanstvenim spoznajama

i važnosti zaštite i očuvanja voda te nužnosti racionalnoga upravljanja vodnim resursima. U sklopu navedenog projekta voditeljica projekta izv. prof.

dr. sc. Mirna Habuda-Stanić održala je niz stručnih predavanja i radionica za studente Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, učenike i

IZ STUDENTSKOGA ŽIVOTA

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

Pokrenuta aktivnost „VolontirAjmo!“

Maša NIKOLIĆ

Pokrenuta je aktivnost Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku pod nazivom „VolontirAjmo!“. Akademija kao poticajno i kreativno mjesto studiranja bogata je projektima koji se održavaju cijelu godinu, a studenti Akademije svojim sudjelovanjem, organiziranjem i provođenjem tih projekata kao i svojim trudom i entuzijazmom čine Akademiju bogatijom, prepoznatljivijom i vidljivijom. U želji da se evidentira svaki volonterski doprinos studenata koji na brojim projektima postoji već godinama, Akademija se odlučila za aktivnost „VolontirAjmo!“ kojom poziva studente na još jače uključivanje u rad Akademije kako bi svi zajedno obogatili bazu studenata i za aktivnosti Akademije koje tek slijede.

Ivan TROJAN

Kako bez formalne glumačke izobrazbe, vodeći se nepatvorenim entuzijazmom i kvalitetnim suvremenim hrvatskim dramskim tekstom, provocirati cijelu skalu emocija u publike pokazali su studenti kroatistike Filozofskoga fakulteta u Osijeku prilikom koncertne izvedbe Čuvara Davora Špišića pod mentor-

skom pozornošću Ivana Trojana koncem studenoga 2019. godine u sklopu osječkih Dana Matice hrvatske, a u suorganizaciji Knjižnice Filozofskoga fakulteta u Osijeku. Reprižu je koncertna izvedba imala pri svečanom otvorenju Edukativnoga i informativnoga turističkog centra mladih Stara pekara prigodom Dana grada Osijeka uz nazočnost i autora dramskoga teksta. Tim su se izvedbama studenti

skom pozornošću Ivana Trojana koncem studenoga 2019. godine u sklopu osječkih Dana Matice hrvatske, a u suorganizaciji Knjižnice Filozofskoga fakulteta u Osijeku. Reprižu je koncertna izvedba imala pri svečanom otvorenju Edukativnoga i informativnoga turističkog centra mladih Stara pekara prigodom Dana grada Osijeka uz nazočnost i autora dramskoga teksta. Tim su se izvedbama studenti

KOMORNI TEATAR FILOZOFSKOGA FAKULTETA

Koncertna izvedba „Čuvar srca“

Ivan TROJAN

Kako bez formalne glumačke izobrazbe, vodeći se nepatvorenim entuzijazmom i kvalitetnim suvremenim hrvatskim dramskim tekstom, provocirati cijelu skalu emocija u publike pokazali su studenti kroatistike Filozofskoga fakulteta u Osijeku prilikom koncertne izvedbe Čuvara Davora Špišića pod mentor-

skom pozornošću Ivana Trojana koncem studenoga 2019. godine u sklopu osječkih Dana Matice hrvatske, a u suorganizaciji Knjižnice Filozofskoga fakulteta u Osijeku. Reprižu je koncertna izvedba imala pri svečanom otvorenju Edukativnoga i informativnoga turističkog centra mladih Stara pekara prigodom Dana grada Osijeka uz nazočnost i autora dramskoga teksta. Tim su se izvedbama studenti

osječkoga Filozofskoga fakulteta Renata Matić, Ivona Durin, Dora Rakipović, Bernarda Brekalo, Ana Gorup, Magdalena Mišetić, Vedrana Lekić, Sonja Milčić, Krešimir Vrkić, Petar Petrović, Martina Proce, Iva Šlogar, Antonio Mišić i Andrej Jakopović upisali u bogatu povijesnicu osječkoga kazališnog života jer tim je činom utemeljen Komorni teatar Filozofskoga fakulteta. Teme- ljen na kvalitetnom hrvatskom

suvremenom dramskom tekstu, koji se tijekom procesa pripreme za izvedbu filtrira kroz niz dramtolološko-interpretativnih metoda, Komorni će teatar inzistirati na dvjema (pra)izvedbama suvremenoga hrvatskog dramskog teksta tijekom svake akademske godine - riječi su voditelja Trojana.

Trenutačno je u pripremi potpuna scenska izvedba sjajne Špišićeve drame te studenti

ovoga trena na probama sukretiraju vizualan i glazbeni identitet predstave uz nesebičnu potporu utemeljitelja - Filozofskoga fakulteta i Sveučilišta J. J. Strossmayera. Premijera je zakazana za konac ožujka 2020. godine i studenti-glumci pozivaju svoje kolege na praćenje stvaranja kazališne predstave, odnosno na probe koje se održavaju svakoga utor- ka na Filozofskom fakultetu u 16,30 sati.

Noć muzeja 2020.

Maja DURINOVIĆ

U petak 31. siječnja 2020., unutar programa Noći muzeja u Muzeju likovnih umjetnosti u Osijeku, sedmero studenata neverbalnoga teatra i glume (M. Terzić, N. Odobašić, I. Simon, F. Sever, T. Pa-vošević, M. Sekereš, M. Živaljić-Tadić) maštovito je i zaigrano interveniralo u izložbene prostore Muzeja. Čista, geometrijska apstrakcija Jurja Dobrovića dobila je odraz u načelima ucrtavanja i umrežavanja tijela u prostoru koje je postavila Martina Terzić, a konceptualna i angažirana izložba Vedrana Perkova ponudila je izvrstan scenski okvir za izvođačku reakciju.

MEĐUNARODNI SUSRETI KAZALIŠNIH AKADEMIJA SCHAU! SPIEL! LAB LINZ

Jasmin NOVJAKOVIĆ

Međunarodni susreti kazališnih akademija Schau! Spiel! Lab Linz u organizaciji Anton Brückner Privatuniversität iz Linza okupljaju austrijske kazališne akademije iz Beča, Graza i Linza i već nekoliko godina kao gosti nastupaju i studenti 2. godine Glume i lutkarstva Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Festival svake godine ima određenu temu i na radionicama koje su vrlo bitan dio susreta i koji vode profesori sa svake od akademija, kao i u prezentacijama koje pokazuju na koji se način na pojedinim akademijama radi sa studentima na glavnim pred-

metima na kolegijima glume - pokretu, glasu i govoru, glumi. Ove godine je po prvi puta tema bila pjevanje i glumački song u okviru kazališne predstave. Različiti pristupi glumačkoj interpretaciji glazbenih dijelova predstave bili su vrlo vidljivi na prezentacijama i pokazuju koliko glumački song može obogatiti su nastupili s prezentacijom Osijek Cabaret pod mentorstvom doc.art. Veronike Hardy i doc. art. Jasmina Novljakovića u kojoj su glumačke songove iz musicala izvodili i glumci i animirane lutke što je izazvalo oduševljenje i studenata i profesora s austrijskih akademija. U predstavi su nastupili studenti 2. godine Glume i lutkarstva Vanja Čiča, Anabela Sulčić, Grgur Grgić, Dominik Karaula, Davor Tarbuk i Lorenzo Tolić.

Radionicu je ove godine vodio samo prof. Jürgen Beyer s berlinske akademije Ernst Busch gdje predaje glumačku interpretaciju songova. Inače slovi kao vrstan poznavatelj glazbe Kurta Weilla, kompozitora koji je napravio nezaboravne songove u predstavama Bertolda Brechta. Upravo su ti songovi jedan od najprepoznatljivijih elemenata epskog teatra koji je izvršio ogroman utjecaj na europsko kazalište i glumačku umjetnost. Kako Brecht kod nas nije često igran za naše studente je to bilo iznimno iskustvo. Osim prezentacija na festivalu za naše studente sumentori su organizirali i posjete Landestheateru Linz na operu Otomica iz sara-ja W. A. Mozarta u Musikthe- atru kao i dramsku predstavu Der Verschwendter Ferdinanda Raimunda.

AKTIVNOSTI

POPULARIZACIJE ZNANOSTI

VRIJEME ODRŽAVANJA	TEMA I AUTORI/ORGANIZATORI	MJESTO ODRŽAVANJA
26. veljače 2020. 19:30	KONCERT - Martina Filjak, glasovir Koncertni ciklus grada Osijeka - Osječka glazbena srijeda u organizaciji Muzeja Slavonije Osijek i Akademije za umjetnost i kulturu. Umjetnički voditelj i moderator programa red. prof. art. Davor Bobić	Arheološki muzej Trg Sv. Trojstva 2, Osijek
27. veljače 2020. 18:00	PREDAVANJE - Inspiracijska pornografija: Humanitarne akcije i antropološki modeli neoliberalizma Atilla Lukić, mag. soc. et mag. educ. phil. - Otvoreni četvrtak	Filozofski fakultet Lorenza Jägera 9, Osijek - Prostorija 54, 2. kat
11. ožujka 2020. 19:30	KONCERT - Jazz orkestar Oružanih snaga RH; dirigent Davor Dropuljić Koncertni ciklus grada Osijeka - Osječka glazbena srijeda u organizaciji Muzeja Slavonije Osijek i Akademije za umjetnost i kulturu. U suradnji s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske. Umjetnički voditelj i moderator programa red. prof. art. Davor Bobić	Dom Željezničara Stjepana Radića 15, Osijek
18. ožujka 2020. 19:30	KONCERT - Katarina Toplek, sopran; Mirna Vidović, mezzosopran; Maja Magdalenić Barić, glasovir Koncertni ciklus grada Osijeka - Osječka glazbena srijeda u organizaciji Muzeja Slavonije Osijek i Akademije za umjetnost i kulturu. Umjetnički voditelj i moderator programa red. prof. art. Davor Bobić	Arheološki muzej Trg Sv. Trojstva 2, Osijek
26. ožujka 2020. 18:00	PREDAVANJE - Emocionalna inteligencija - put ka sreći? doc. dr. sc. Ana Babić Čikeš - Otvoreni četvrtak	Filozofski fakultet Lorenza Jägera 9, Osijek - Prostorija 54, 2. kat

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

- Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knjige, monografije i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

Novi sveučilišni udžbenik „Higijena i sanitacija u prehrambenoj industriji“

Iz tiska je u prosincu 2019. godine izišao sveučilišni udžbenik „Higijena i sanitacija u prehrambenoj industriji“ u izdanju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Osijek autora izv. prof. dr. sc. Đurđice Ačkar, prof. dr. sc. Drage Šubarića, prof. dr. sc. Jurislava Babića i doc. dr. sc. Antuna Jožinovića. Udžbenik je prvenstveno namijenjen studentima preddiplomskoga studija Prehrambena tehnologija koji slušaju kolegij Hi-

gijena i sanitacija te u potpunosti prati program navedenoga kolegija i obuhvaća sve aspekte higijene i sanitacije u području prehrambene industrije, počevši od uređenja pogona preko kontrole štetočina do sredstava i sustava za čišćenje i dezinfekciju. Kratak osvrt dan je i na pripremu vode i primjenu HACCP sustava, no kako se ta dva područja detaljnije izučavaju na drugim kolegijima preddiplomskog studija Prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Osijek, teme su opisane samo

u kratkim crtama. Posebna je vrijednost udžbenika u originalnim fotografijama snimljenim u suvremeno dizajniranim pogonima mesoprerađivačke industrije grupacije Žito d. o. o. te u ustupljenim materijalima Saponije d. d., vodećega hrvatskog proizvođača sredstava za industrijsku čistoću s više od 120 godina iskustva u proizvodnji sredstava za osobnu higijenu, kućanstva i industriju, i ACO Hrvatska, člana međunarodne grupe koja se bavi proizvodnjom sustava

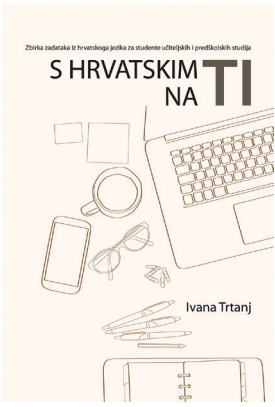
za odvodnju. Prvi je to sveučilišni udžbenik na navedenu temu pa su njegovu vrijednost već prepoznali i financijski poduprli Veleučilište u Požegi, Žito d. o. o., Saponia d. d., Pivovara Osijek, Croteh d. o. o. i ZVG d. o. o., a Foto Krešo snimio je fotografije bez naknade na čemu su autori neizmjerljivo zahvalni. Autori se nadaju da će udžbenik naći svoje mjesto i na srodnim studijima u Republici Hrvatskoj kao i pogonima prehrambene industrije. (Ivana Laus)

STUDENTSKI STRIP

- U rubrici „Studentski strip“ predstavljaju se kreativni radovi studentica i studenata diplomskoga sveučilišnog studija Ilustracija na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, jedinstvenoga u Hrvatskoj i širem okruženju. Od 45. broja Sveučilišnoga glasnika objavljuje se po jedan strip koji naizmjenice osmišljava pet studentica prve godine diplomskoga studija: Veronika Kovač, Dora Kralik, Kristina Penava, Ena Vladika i Jelena Vučković. Njihov je mentor doc. art. Dubravko Mataković, poznati hrvatski strip-autor te Akademijin nastavnik.

S hrvatskim na ti

- AUTORICA:**
doc. dr. sc. Ivana Trtanj

U izdanju Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti objavljena je sveučilišna zbirka zadataka iz hrvatskoga jezika za studente učiteljskih i predškolskih studija S hrvatskim na ti. Zbirka sadrži niz zadataka s rješenjima koji prate gradivo triju sveučilišnih kolegija na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti: Hrvatski jezik, Jezična kultura i Hrvatski jezik i komunikacija. Sastoji se od raznovolikih zadataka i rješenja zadataka vezanih uz sljedeća područja: Glas, glasovne promjene i naglasci, Vrste i oblici riječi, Rečenica i rečenični dijelovi, Pravopis te Lektoriranje i jezični savjeti. Pozamašan broj zadataka i raspon njihove težine od jednostavnih prema složenijima studentima omogućuje odabir zadataka koji su im trenutačno potrebni, ali i koji odgovaraju njihovu

trenutačnom znanju određenoga dijela gradiva. Ova pravopisno-gramatička zbirka, kao prva visokoškolska zbirka zadataka iz hrvatskoga jezika za studente, omogućit će studentima lakše usvajanje jezičnih pravila i zakonitosti, a nastavnicima može biti vrijedan izvor zadataka za njihovu nastavu.

Ispitivanje tla u geotehničkom laboratoriju

- AUTOR:**
prof. dr. sc. Mensur Mulabdić

Ovaj udžbenik namijenjen je prvenstveno studentima građevinskih fakulteta za nastavu iz predmeta Mehanika tla i Geotehničko inženjerstvo te njima srodnih predmeta koji se koriste fizikalnim i mehaničkim svojstvima tla i prvi je takav udžbenik u Hrvatskoj napisan na hrvatskome jeziku. Knjiga pokriva ispitivanja tala u zasićenom ili suhom stanju i ne razmatra djelomično zasićena tla ni ispitivanje stijena. Opisane metode ispitivanja slijede odredbe suvremenih međunarodno priznatih norma niza EN 1997, koje se odnose na ispitivanje tala za geotehničke potrebe, ili druge norme, ako su izostavljene iz toga niza ili su češće u uporabi od njih. Tekst je organiziran po poglavljima koja odgovaraju vrstama pokusa. Studentima knjiga omogućuje stjecanje znanja o pokusima, a nastavnicima lakšu provedbu la-

boratorijskih vježbi u okviru nastave. Za svaki pokus opisane su osnovne teorijske postavke vezane uz svojstvo tla koje se ispituje, navedena ja i opisana oprema, metoda ispitivanja i način interpretacije rezultata ispitivanja. Prikazane su i korelacije pojedinih parametara tla da se studentu skrene pozornost na nužnost usporedbe pojedinih parametara međusobno, na vezu terenskih i laboratorijskih istraživanja u okviru programa istražnih radova, na složenost i posebnost struke i na konačan cilj istraživanja svojstava tla – pomoć pri projektiranju i izvedbi geotehničkih zahvata. U dodatku knjige ponudena su obrasci koji mogu poslužiti za zapise i interpretacije pojedinih pokusa. Autor se, kroz istraživačke projekte i kroz sudjelovanje u raznim projektima i izvedbama zahvata u zemlji i u inozemstvu, bavi ispitivanjem tla u laboratoriju i na terenu proteklih četrdeset godina. Na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku radi od 1997.